gemeente VOORSCHOTEN

Notulen raadsvergadering

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 3 juli 2025 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerdink, burgemeester.
Griffier: mevrouw M. Elkerbout.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk, G. van den Ende en B. van Horck, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open hierbij de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten van 3 juli 2025. Ik heet u allen van harte welkom, uiteraard in het bijzonder de mensen op de publieke tribune en de mensen die thuis ongetwijfeld meeluisteren en -kijken.

Er is geen bericht van verhindering ontvangen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De spreektijden zijn 18 minuten per fractie en 34 minuten voor het college. Ik wil eenieder oproepen zich daar ook aan te houden.

2. Beëdiging burgercommissieleden

De **voorzitter**: Zoals u weet, hebben we in Voorschoten naast raadsleden ook commissieleden. Dat zijn de zogenaamde burgercommissieleden. Net als raadsleden worden ook zij uiteraard netjes beëdigd voordat zij hun functie kunnen uitoefenen. Wij gaan vandaag twee nieuwe burgercommissieleden installeren: mevrouw Biagioni voor Voorschoten Lokaal en de heer Van Bijsterveld voor D66. De commissie voor de Geloofsbrieven heeft hun geloofsbrieven onderzocht. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie, de heer Bremmer, die rapporteert over dat onderzoek. Ik verzoek hem om beide burgercommissieleden in één keer te behandelen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. De commissie bestaande uit Arnold Posthuma, Bart Lavrijsen en ondergetekende als voorzitter is bijeen geweest en heeft met veel plezier de stukken bekeken en onderzocht. Dat doen we uiteraard altijd zorgvuldig. Nu word ik formeel.

De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrief en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door mevrouw Biagioni-Van der Heide, wonende te Voorschoten en door de heer Van Bijsterveld, eveneens wonende te Voorschoten; uiteraard, want het gaat om de raad van Voorschoten. Wij kunnen u als raad rapporteren dat wij bovengenoemde bescheiden hebben onderzocht en in orde hebben bevonden. Gebleken is dat de voorgedragen burgercommissieleden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert in beide gevallen tot toelating als lid van de raadscommissie, mede dus namens de collega's Lavrijsen en Posthuma.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik dank ook de commissie voor de Geloofsbrieven voor het werk dat zij heeft verricht. Met de conclusie van de commissie kan ik logischerwijs overgaan tot de beëdiging van de commissieleden. Mag ik u beiden vragen om naar voren te komen?

U legt allebei de belofte af. Ik ga de belofte voorlezen.

Mevrouw Biagioni en de heer Van Bijsterveld leggen de verklaring en belofte af die behoort bij de benoeming tot raadscommissielid.

De **voorzitter**: Gefeliciteerd, u bent beëdigd!

(Applaus)

De **voorzitter**: Heel veel plezier als commissielid!

3. Vaststellen raadsnotulen van 15 mei 2025

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad
4.1. Brieven van instellingen of burgers;
4.2. Informatiebrieven van het college van B en W
4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Het gaat om ingekomen brief 2789 met betrekking tot het coffeeshopmodel. Dat is een belangrijk punt, omdat Stichting De Ambassade de opmerking van de burgemeester van Leiden citeert dat wat de stichting voorstaat, wellicht ook in omliggende gemeenten of in regionaal verband van toepassing is. Lang verhaal kort: mijn fractie zou graag een reactie zien met de wijze waarop het stuk dat in de ingekomen stukken staat, wordt afgedaan en zou graag worden geïnformeerd over de vervolgstappen, als daar sprake van is.

De **voorzitter**: De portefeuillehouder heeft het gehoord en zal dit mee terugnemen naar het college.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Informatiebrief 38 van de woonwagens: dank voor het beantwoorden van onze technische vraag. Wij zullen ons beraden op een vervolg, want dat de grond gratis beschikbaar wordt gesteld, is iets anders dan grond in erfpacht uitgeven, zoals in het raadsvoorstel stond. We zijn hierdoor onaangenaam verrast.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. Zou informatiebrief 39 over de voorbereiding van participatie in de Vlietwijk geagendeerd kunnen worden in de commissie ter bespreking?

De **voorzitter**: Uw verzoek wordt meegenomen naar de eerstvolgende vergadering van het presidium, waar dit verzoek zal worden besproken.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Mevrouw De Bruin van de VVD heeft aangekondigd vragen te willen stellen over de autobranden bij station De Vink. Aangezien ik portefeuillehouder ben, wil ik de heer Bremmer vragen om het voorzitterschap over te nemen.

(De heer Bremmer neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

De **voorzitter**: Voor de mensen die meekijken en meeluisteren: elke raadsvergadering is dit agendapunt mogelijk. Mevrouw De Bruin van de VVD heeft vragen aangemeld over de situatie bij station De Vink in Noord-Hofland.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Afgelopen weekend is Voorschoten opnieuw opgeschrikt door autobranden bij station De Vink. Voor het station stonden twee zwaar beschadigde auto's: uitgebrand, ruiten ingeslagen en vernield. Het is bijna onvoorstelbaar dat dit in ons dorp gebeurt. In het afgelopen jaar is het al veel te vaak gebeurd dat er vernielingen plaatsvinden bij dit station.

De VVD maakt zich hier grote zorgen over. We hebben hier dit jaar al een aantal keren vragen over gesteld en we hebben hier in maart in de raad over gesproken. Toch blijven dit soort situaties zich voordoen. Na de bespreking in maart was het in april raak en nu alweer. Het zal je maar gebeuren dat je je auto rustig voor het station denkt te parkeren en dat deze 's nachts in brand staat. De omwonenden hebben nu meermaals een grote brand voor hun deur gezien. Daarom wil de VVD graag het volgende van de burgemeester weten. Gaat u nu ingrijpen? Kunt u maatregelen inzetten die kunnen afschrikken? We hebben al meermaals gevraagd om cameratoezicht. Inmiddels hebben wij vernomen dat in dorpen om ons heen, zoals Sassenheim, cameratoezicht een aantal jaren tijdelijk wél is ingezet. Is de burgemeester inmiddels ook overtuigd van de noodzaak om cameratoezicht te plaatsen, zodat ons dorp eindelijk weer wat veiliger wordt?

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter. Dank voor de vragen. Laat ik in elk geval vooropstellen dat eenieder, sprekend in normalemensentaal, ongelofelijk baalt dat dit weer is gebeurd, behalve de daders, want die doen dit met opzet. Ik realiseer me heel erg goed dat dit bijdraagt aan een gevoel van onveiligheid. Het is echter nog steeds niet zo dat er sprake is van een verstoring van de openbare orde en de veiligheid. We hebben hier in maart uitgebreid met elkaar over gesproken. Ik wil die discussie over cameratoezicht niet opnieuw doen; dat is volgens mij niet iets voor het vragenuur. Dat betekent niet dat niet alles wordt ingezet om de dader of de daders te kunnen vinden, uiteraard zonder verder in detail te kunnen treden over de opsporing waar de politie mee bezig is. Maar feit is ook - dat heeft ook de plaatsvervangend teamchef van de politie aangegeven - dat brandstichting een van de moeilijkste vormen is voor het opsporen van de dader of de daders, omdat er eenvoudigweg weinig bewijzen achterblijven. Het is nooit aan onze aandacht ontsnapt. De prioriteit is er nog steeds; dat is altijd zo gebleven. Het onderzoek zal ook verder zijn weg vinden, want de enige manier om dit op te lossen en aan te pakken is het vinden van de daders.

De **voorzitter**: Ik geef mevrouw De Bruin de gelegenheid om een korte vervolgvraag te stellen, als zij die heeft.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Jazeker, voorzitter. Het is goed om te horen dat er alles aan wordt gedaan om de daders die dit aangericht hebben op te sporen. Mijn vraag blijft wel staan. Dit is de zoveelste keer binnen een jaar - volgens mij inmiddels vier of vijf keer - dat dit plaatsvindt. Wanneer is de grens bereikt om wél cameratoezicht of andere additionele maatregelen in te zetten? Hoe vaak moet dit nog voorkomen?

De **voorzitter**: Mevrouw Stemerdink.

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter, volgens mij moet u ook kijken of anderen een vraag hebben alvorens ik deze vraag ga beantwoorden. Excuses.

De **voorzitter**: Dit is geen onderwerp van een politieke discussie, maar een enkele vraag vanuit de fracties kan. Ik zie geen vingers.

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter. Ik hoop nooit tot het moment te komen dat cameratoezicht nodig is. Als dat wel nodig is, bent u als raad de eerste die dat hoort, maar wees ervan overtuigd dat alle middelen worden ingezet in de opsporing om de daders te vinden.

De **voorzitter**: Ik geef mevrouw De Bruin de gelegenheid voor een laatste opmerking

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Ik herhaal eigenlijk nog even de tweede termijn: het is heel fijn dat er alles aan wordt gedaan om de daders te vinden, maar dat heeft geen afschrikkende werking. Ik zou de burgemeester voor het vervolg dus graag ter overweging mee willen geven om na te denken over meer preventieve maatregelen om die afschrikking te realiseren, want daarmee voorkom je in de toekomst dergelijke situaties.

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter. Zonder de commissievergadering van maart over te doen: daar waar dat nodig is, gaan wij dat doen, maar als je sec naar preventieve maatregelen, donkere hoekjes, weinig verlichting et cetera kijkt, is er niet heel winst meer te behalen. Dat is een beetje het punt, maar ik voel de urgentie. Ook de politie voelt die urgentie. En er wordt hard aan gewerkt.

De **voorzitter**: Ik dank de VVD-fractie voor de bijdrage aan deze discussie. Het woord en de leiding is weer aan de burgemeester.

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Bremmer.)

6. Hamerstukken:
6.1. Zienswijze geactualiseerde regionale huisvestingsverordening Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/25/098327/444828);
6.2. Zienswijze op de ontwerpbegroting en meerjarenraming 2026 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (raadsregistratienummer Z/25/098674/444911);
6.3. Zienswijze ontwerp-programmabegroting Veiligheidsregio Hollands Midden 2026 (raadsregistratienummer Z/25/099089/447639);
6.4. Zienswijze begrotingswijziging 2025 en conceptbegroting 2026-2029 Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) (raadsregistratienummer Z/25/099443/445858);
6.5. Controleprotocol en normen en toetsingskader 2025 (raadsregistratienummer Z/25/099588/446771)

Deze voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2 (raadsregistratienummer Z/25/099172/444797)

De **voorzitter**: Op de Jan Evertsenlaan 2 staat de nieuwbouwontwikkeling van een nieuw gezondheidscentrum en circa 40 woningen gepland. Met het uitwerkingskader met de uitgangspunten voor deze ontwikkeling ligt ter vaststelling voor aan de raad.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Zoals we in de commissie WRG al zeiden, ligt er, als dit raadsvoorstel vandaag wordt aangenomen, een uitwerkingskader en is de raad niet meer aan zet. Dan gaan de voorwaarden van de BOPA in, zoals we kunnen lezen in het voorstel. Als de raad nog wil sturen, is vandaag dus de laatste kans. Daar willen we graag gebruik van maken. Laten we vooropstellen dat wij van GroenLinks de intentie hebben om met elkaar te komen tot een praktische oplossing om een gezondheidscentrum en woningen te realiseren in deze wijk, maar zoals wij in de commissie al hebben gezegd, kunnen wij niet akkoord gaan met dit voorstel als er niet zo veel mogelijk wordt voldaan aan de kaders die ooit gesteld zijn. Heel belangrijk voor ons is het zo veel mogelijk beschermen van het openbare groen. Dit is belangrijk voor de biodiversiteit, voor het verminderen van hittestress en vanwege de speelruimte. Juist in dit stukje Noord-Hofland, waar al veel groen is gesneuveld, willen we dat groen aanwezig en toegankelijk blijft. Bij dit project nemen parkeerplaatsen veel ruimte in. In het parkeerbeleid dat we hebben vastgesteld, zien we ruimte om een deel daarvan te laten vervallen. Dat geeft ruimte om het gebouw op een andere manier te situeren, zodat met name de bomenrij achter het gebouw kan worden behouden. We zouden daarmee grotendeels voldoen aan de randvoorwaarden die de raad heeft meegegeven en waaraan de omwonenden zich vanaf het begin terecht hebben vastgehouden. Dat zou voor ons een voorwaarde moeten zijn om met dit plan verder te kunnen gaan. Daarom dienen wij amendement 337 in, medeondertekend door de PvdA en de SP, waarin we voorstellen gebruik te maken van de salderingsregeling die in het parkeerbeleid is opgenomen voor precies deze situaties. Bij de recentste metingen die we gedaan hebben, blijkt namelijk dat er in de buurt een parkeerdruk zou zijn van om en nabij 74%, ruim beneden de 85% die wij nog acceptabel vinden. De ruimte die daarmee vrijkomt, kan dan worden ingezet om het groen te behouden en er in elk geval voor te zorgen dat de bomen en de struiken langs het voetpad van de Abraham van der Hulstlaan naar de drie appartementencomplexen aan de andere kant van het gebouw behouden kunnen blijven. Wij zien in het parkeerbeleid dat zo'n 70% van de bewoners van Noord-Hofland vindt dat parkeren niet ten koste mag gaan van openbaar groen. Ongeveer hetzelfde percentage heeft er geen moeite mee om een stukje te lopen naar de parkeerplaats voor de auto. Nogmaals, we begrijpen dat er iets moet gebeuren en we zien het belang van het gezondheidscentrum en de woningen, maar tegelijkertijd hebben we als raad en gemeente vanaf het begin gezegd dat we groen in de wijk belangrijk vinden. Binnen onze beleidskaders zien we dat er ruimte is om tot een compromis te komen. Het lijkt ons niet meer dan logisch om daarvoor te kiezen. Het amendement luidt:

"Amendement 337.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/099172/444797,

constaterende dat:

a. *het voorliggende Uitwerkingskader leidt tot aanzienlijk verlies van openbaar groen en daarmee niet voldoet aan de kaders, zoals bevestigd in amendement 203 op 25 mei 2023;*

overwegende dat:

b. *een substantieel deel van het ruimtebeslag van dit project het gevolg is van te realiseren parkeerplaatsen;*
c. *de Nota Parkeerbeleid expliciet voorziet in de mogelijkheid tot saldering met restcapaciteit bij een bezettingsgraad beneden de 85%, hetgeen het geval is in de omgeving van het project;*
d. *deze beleidsruimte onvoldoende wordt benut in het voorliggende voorstel;*
e. *het behoud van openbaar groen van groot belang is voor waterbergend vermogen, tegengaan van hittestress, biodiversiteit en de leefkwaliteit in onze wijken;*
f. *met name de bomen en het struikgewas hierin een belangrijke rol spelen, maar dat een significant deel hiervan dreigt te sneuvelen langs het voetpad van de Abraham van der Hulstlaan naar de Meppellaan;*
g. *het in het Uitwerkingskader voorgestelde groendak geen gelijkwaardige vervanging kan zijn voor het verlies van bomen en struiken op maaiveldniveau;*

van mening dat:

h. *het college alle beschikbare instrumenten moet inzetten om de oorspronkelijke uitgangspunten van het project alsnog te realiseren;*

Besluit

Het Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2 vast te stellen, met de volgende wijziging:

In hoofdstuk 6 ('Mobiliteit'), sectie 6.1 ('Parkeren'), onder het kopje 'Uitgangspunten Autoparkeren' aan de opsomming van uitgangspunten op pagina 21 en pagina 22 het volgende toe te voegen:

- *Op het project worden de salderingsmogelijkheden toegepast, zoals beschreven in paragraaf 4.3.2 en bijlage 6 van de Nota Parkeerbeleid. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de aanwezige restcapaciteit in de omgeving van het project om het aantal parkeerplaatsen te reduceren en zo het verhard oppervlak van het project te beperken. De daarmee vrijkomende ruimte wordt ingezet om maximaal te voldoen aan de randvoorwaarde van het behoud van openbaar groen, en daarbij wordt in het bijzonder zorg gedragen voor behoud van bomen en struiken langs het voetpad van de Abraham van der Hulstlaan naar de Meppellaan."*

We weten ook dat in Voorschoten woningbouw noodzakelijk is, niet alleen voor senioren maar ook voor starters. Daarom dienen we samen met de PvdA amendement 336 in. Meneer Posthuma gaat daar straks verder op in.

Afgelopen woensdag ontvingen we van de wethouder een verslagje met een kaartje van een projectontwikkelaar, waarin wat concessies worden gedaan op groengebied. Deze kaartjes worden anders ingetekend dan in het voorstel. Een van die wijzigingen, in beide gevallen, dus zowel in de oude situatie als in de nieuwe situatie, betreft de ingang aan de Abraham van der Hulstlaan. Ik wil van de wethouder weten of dat alleen een schets is van de oppervlakte of dat dit echt een wijziging in de ingang gaat worden.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft de afgelopen maanden behoorlijk in haar maag gezeten met dit dossier. Het is een dossier met een heel ingewikkeld spanningsveld. Enerzijds is nieuwbouw van het gezondheidscentrum noodzakelijk om ook in de toekomst goede eerstelijnszorg in de wijk te kunnen blijven bieden. Ook het belang van nieuwe betaalbare woningen is groot; dat

behoeft verder geen toelichting. Maar anderzijds is er ook het belang van de leefbaarheid in de wijk. Je wilt gewoon dat er een goed, zorgvuldig proces wordt doorlopen. Vooral met dat proces hebben wij moeite. Dat heeft voornamelijk te maken met hoe het participatieproces is verlopen en met de manier waarop de door het college gestelde en door deze raad bevestigde kaders - mevrouw Van der Krogt had het er al even over - uiteindelijk zijn toegepast. Ik begrijp dat kaders soms flexibel moeten zijn om tot een resultaat te kunnen komen. Als er grote maatschappelijke opgaven liggen, moet iedereen een beetje water bij de wijn doen, maar als je ziet hoe die kaders uiteindelijk zijn verschoven, begrijp ik de emoties die dit bij omwonenden en deelnemers van het participatieproces oproept. De afgelopen jaren heeft de VVD-fractie veel contact gehad met de omwonenden. Ik heb zelf ook bewonersavonden bezocht. Mij viel op dat mensen zich gedurende dat participatieproces niet serieus genomen voelen. Dat is niet goed.

Onze fractie constateert overigens dat er wel al een aantal wijzigingen in het plan aangebracht zijn. De voorgenomen footprint van het gezondheidscentrum is van 1.200 vierkante meter, waar we het twee jaar geleden nog over hadden, al teruggebracht tot op dit moment 900 vierkante meter. Er is een aanpassing in het gevelontwerp aangebracht. Desondanks is het een feit dat het voorliggende voorstel nog steeds op veel bezwaren stuit. Een van de punten waar nog veel bezwaren tegen zijn, is inderdaad het punt van de groencompensatie. Ook mijn fractie zet daar vraagtekens bij. Het aanleggen van een sedumdak als compensatie voor openbaar groen is handig bedacht, maar is natuurlijk geen echte groencompensatie. Het is een klimaatadaptieve maatregel. Hartstikke goed; vooral doen, maar wij kunnen dat niet als echte groencompensatie zien. Daar willen we dus een verbetering in zien, want het belang van de nieuwbouw van het gezondheidscentrum en ook van de woningen is groot. Die verantwoordelijkheid kunnen we niet voor ons uit blijven schuiven, maar wij vinden echt dat er hier nog een tegemoetkoming in moet komen. Die tegemoetkoming zien wij deels in het memo dat de wethouder gisteren of eergisteren heeft gestuurd, waaruit blijkt dat de footprint van het gebouw nog eens 73 vierkante meter minder wordt en dat er 1 ton beschikbaar wordt gesteld voor een kwaliteitsimpuls voor het groen in de wijk. Die tegemoetkoming kan wellicht niet alle wensen inwilligen, maar we hopen wel dat zij de pijn kan verzachten.

Verder zou ik ook graag van de wethouder willen weten op welke manier de rol van de bewoners vorm wordt gegeven bij het verbeteren van die groene openbare ruimte. Hoe wordt hun rol in relatie tot de ontwikkelaar, de landschapsarchitect en de gemeente? Na hun slechte ervaringen in het participatieproces is het extra belangrijk dat die rol relevant en duidelijk wordt.

Ik laat het aan de heer Van Horck over om in te gaan op amendement 339. Er zijn ook twee amendementen van GroenLinks en de PvdA. Amendement 336 gaat over de doelgroep. Daarover heb ik een vraag aan de indieners. Neem deze vraag gewoon mee in uw eerste termijn; dat is misschien het meest praktisch. Er wordt gesteld dat meer doorstroming nodig is en dat er meer woningen voor jongeren nodig zijn. Wij kunnen de geest van het amendement eigenlijk best goed volgen, maar in de kaderstelling staat ook dat senioren die een eengezinswoning achterlaten, voorrang krijgen op deze woningen, waarmee in onze optiek wel degelijk een beweging wordt gemaakt in die doorstroming. Mijn vraag is dus hoe de indieners die passage lezen in relatie tot woningen voor jongeren. Misschien kan daar straks een toelichting op komen ter verduidelijking.

Amendement 337 gaat over het salderen van de parkeerplaatsen, waar mevrouw Van der Krogt al een opmerking over maakte. Wij zijn daar de afgelopen dagen mee aan de slag gegaan, omdat we wisten dat dit ging komen. Ik heb daar goed contact over gehad met GroenLinks, waarvoor dank. Ik ben de draad een beetje kwijtgeraakt, want ik hoor van alle kanten eigenlijk allerlei andere invalshoeken en interpretaties van wat nu wel of niet mogelijk is in het parkeerbeleid en in hoeverre dit amendement wel of niet strijdig is met het parkeerbeleid. Ik wil dus echt de toelichting van het college hierop afwachten, want ik kan er zelf op dit moment geen chocola meer van maken, maar dat ligt ongetwijfeld aan mij.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. Ik spreek hier vanavond met een zwaar gemoed. Laat ik maar meteen met de deur in huis vallen: het CDA heeft de intentie om voor dit plan te stemmen. Dat was geen gemakkelijke keuze. Wie de commissievergadering heeft gezien, weet dat dit project en ook hoe er met de bewoners is gecommuniceerd, mij zeer aan het hart gaan. Het was en is voor onze fractie een worsteling geweest. We hebben hier lang over gesproken. Dit voorstel is voor ons het verhaal van Frans, Marcel, Irene en andere betrokken bewoners die zich zorgen maken over hun buurt, over de leefbaarheid. Tegelijkertijd is dit ook het verhaal van Miguel, die geen woning kan vinden. Dit is ook het verhaal van Addy, die zorg graag dicht bij haar in de buurt wil hebben.

Al die verhalen van al die mensen die ik heb gesproken en al die belangen hebben wij gewogen in onze fractie. Ik heb in de commissievergadering benadrukt dat bewoners terecht boos waren en zijn over het participatietraject; ik vind dat nog steeds terecht. Ik heb ook gezegd dat het terecht was dat zij boos waren omdat er onvoldoende invulling was gegeven aan amendement 203. We hebben daarin beloofd dat groen groen zou blijven. Dat was niet wat in het plan stond. Ik dien daarom samen met collega's van de VVD en Voorschoten Lokaal een amendement in waarin die zorg over het groen een plaats krijgt. Er is een oproep aan de wethouder gedaan om met Weboma hierover in gesprek te gaan. De wethouder is in gesprek gegaan met Weboma en er is een uitkomst gekomen. Laat ik een compliment geven aan de wethouder: hij heeft zich goed ingespannen en heeft goed geluisterd naar de zorgen die in de raad leefden. Het resultaat is een compromis voor bewoners en de wijk. Groen verdwijnt, maar mogelijk kan groen met deze compensatie terugkeren. Daarom wil ik van de wethouder weten of hij kan aangeven of er gekeken kan worden of het geld ook gebruikt kan worden voor nieuw groen in de wijk.

Het is belangrijk dat de rol van bewoners gerespecteerd wordt bij de uitwerking en bij hoe groen gecompenseerd kan worden. Daarbij geldt dat vertrouwen te paard gaat, maar te voet komt. De manier van omgaan met bewoners, bij wie het vertrouwen echt een knauw heeft gekregen, is belangrijk. Kan de wethouder toezeggen dat bewoners respectvol en volwaardig betrokken worden bij de uitwerking van dit plan?

We hebben compensatie en het is een bedrag, maar dat is beperkt. Vergroening in deze wijk, waar al veel verstening is, is belangrijk. Ik vraag de wethouder of het mogelijk is dat de gemeente kijkt of ze hierbij mogelijk nog kan helpen. Speelplekken moeten immers regelmatig opgeknapt worden. Kan de wethouder aangeven of het mogelijk is om werkzaamheden bijvoorbeeld naar voren te schuiven en te combineren, zodat er synergie kan plaatsvinden tussen enerzijds het opknappen van een speelplaats of een speelruimte en het budget dat nu beschikbaar wordt gemaakt voor vergroening? Graag een reactie van de wethouder daarop.

Dan over de hoogte: ik wil op dat punt klare wijn van de wethouder krijgen. Ik ben zelf redelijk teleurgesteld over het feit dat het 16 meter wordt; dat is net boven de schoorstenen van de flats. Dat wringt bij mij; dat zeg ik heel eerlijk. Wij zeggen dat we passend in de omgeving willen bouwen, maar we gaan net over de hoogste flat heen. Maar ik heb ook gezien en begrepen dat als we onder 15 meter gaan zitten, een hele verdieping niet kan doorgaan, waardoor de bouw van het hele gezondheidscentrum niet kan doorgaan. Ik vind dit aan de ene kant lastig, maar aan de andere kant moeten we een keuze maken. In het amendement is daarom ook vastgelegd dat 16 meter ook echt 16 meter is: geen opbouw, geen extra ruimte erboven. Ik wil ook echt weten dat 16 meter 16 meter is en geen centimeter meer. Graag een reactie van de wethouder hierop. Het amendement luidt:

"Amendement 339.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/099172/444797. d.d. 5 juni 2025,

overwegende dat:

- *a. amendement 203 unaniem is aangenomen waarin het uitgangspunt door de raad werd uitgesproken dat 'groen blijft groen': het bestaande groen moet gehandhaafd blijven óf, als er openbaar groen moet wijken, moet dit elders in het plangebied worden gecompenseerd en dat 'de bebouwing naar aard en schaal moet passen in de omgeving';*
- *b. in het voorliggende uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2 bewoners zich onvoldoende meegenomen en erkend voelen;*
- *c. het project Jan Evertsenlaan zich kenmerkt door een gezamenlijk doel (aanpak van de woningopgave en vernieuwing van het gezondheidscentrum) en tegelijkertijd er tegenstrijdige belangen van partijen bestaan (behoud rendabiliteit bouw van de woningen versus groenbehoud van de wijk);*
- *d. het van belang is dat van de initiatiefnemer en gemeente een concrete stap wordt gevraagd richting bewoners om de ontstane impasse te doorbreken en tegelijkertijd van alle partijen een compromis wordt gevraagd voor een duurzame oplossing waar alle partijen zich in herkennen en erkend voelen;*

Besluit:

Het Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2 vast te stellen, met de volgende wijzigingen:

1. *de eerste bullet onder het kopje Programma en wonen (pagina 8) te wijzingen in: Bebouwd: 1134m2.*

2. *toe te voegen een vierde bullet onder kopje 'participatie in de verdere uitwerking' (pagina 8) die luidt:*
   'De klankbordgroep in samenwerking met initiatiefnemer en gemeente bezien hoe compensatie gebruikt wordt ter verbetering van het bestaande groen. De compensatie is aanvullend en gaat niet ten koste van het groene sedumdak. Zoals in de startnotitie op 25 mei 2023 door de raad is vastgesteld: na het vaststellen van het uitwerkingskader zal de ontwikkelende partij de trekker zijn in dit participatieproces. De gemeente houdt een controlerende rol en blijft deelnemen aan de klankbordgroep overleggen en andere bijeenkomsten. Dit zoals het participatieplan ook met de klankbordgroep is vastgesteld. Daarbij zal bezien worden:

   1. *of het mogelijk is om het groene gebied (speelveld) aan de Jan van Galenlaan te vergroten en zo groenverlies extra te kunnen compenseren.*
   2. *hoe de door de initiatiefnemer toegezegde substantiële extra investering van 100.000 euro in groenvoorziening in het project aan te wenden, waarbij ook een upgrade gegeven kan worden aan het bestaande openbare gebied.*
   3. *de raad zal over de uitkomsten worden geïnformeerd.'*

3. *toe te voegen aan het tweede gedachtestreepje onder 'uitgangspunten, stedenbouw, omgevingskwaliteit en erfgoed' (pagina 12) voor de laatste zin, de volgende zin: 'Hierbij geldt dat er geen opbouw is van technische installatie voor een lift op het dak staat die de hoogte van 16 meter overschrijdt. De hoogte van 16 meter betekent dat het gebouw de hoogte 16 meter niet mag overschrijden;*
4. *op pagina 18 onder Uitganspunten klimaatadaptatie de tweede zin van de tweede bullet 'Waar mogelijk dienen natuurinclusieve maatregelen te worden genomen' te wijzigen in: 'De initiatiefnemer zal natuurinclusieve maatregelen nemen die de leefbaarheid, gezonde omgeving en biodiversiteit behoudt en ten goede komen.'"*

Met dit plan maken we woningbouw mogelijk, maar vragen we het nodige van de bewoners. Tijdens het proces is in mijn ogen verkeerd met de belangen van de bewoners omgegaan. Er zijn kwantitatief wel veel bijeenkomsten geweest - dat waren er tien - maar kwalitatief kunnen we daar nog wat over zeggen. Kan de wethouder aangeven welke lessen hij trekt uit dit participatieproces en welke hij meeneemt voor toekomstige processen?

In mijn gesprekken werd duidelijk dat dit dilemma niemand gelukkig zal maken, maar tegelijkertijd hoop ik dat er nu een compromis ligt dat, hoe pijnlijk het bij bewoners soms ook aanvoelt, wel werkbaar is. Tegelijkertijd wordt nu van ons als raad gevraagd om onverenigbare belangen met elkaar te wegen. Aan de ene kant wil je leefbaarheid en aan de andere kant wil je gezondheid dicht bij huis en je wilt ook nog woningbouw. Onze fractie heeft die belangen eerlijk en rechtvaardig proberen te wegen. Onze keuze is dat we voorstemmen. Dat is niet makkelijk, maar ik hoop dat de wijzigingen die we met het amendement aan het voorstel kunnen aanbrengen, recht doen aan de belangen van iedereen en aan het respect voor iedereen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. In de commissie zei ik al dat we dit een erg lastig dossier vinden. Het toegevoegde memo met bijlagen roept bij ons de vraag op of de kaders die we als raad eerder hebben meegegeven, voldoende uitonderhandeld zijn met de ontwikkelaar. Had er meer in gezeten? En waarom nu wel deze stap vooruit en eerder niet?

Het is fijn dat de VVD, het CDA en de twee ondertekenaars van Voorschoten Lokaal - dat hebben we nog niet eerder beleefd; ik vind het dus mooi om dit te memoreren - dit memo omgezet hebben in amendement 339, zodat het college deze afspraken móét nakomen. De toezeggingen van de ontwikkelaar zijn een klein stapje vooruit, maar lossen mijn dilemma als raadslid niet op: stemmen we tegen om ons punt te maken, omdat er onvoldoende naar de kaders van de raad en naar de participerende omwonenden is geluisterd? Dat is, zeg maar, de makkelijke oppositiehouding, maar

die houding past niet bij onze fractie. Dan maar de bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar ook dat is niet eenvoudig. Zit er meer in voor de omwonenden als we nu nee zeggen? Wie draait dan op voor de gevolgen van verder uitstel? En wordt de uitkomst beter of misschien zelfs slechter? Want volgend jaar zit er een nieuw college. Of zeggen we ja, omdat de woningnood schrijnend is en een betere huisvesting van het gezondheidscentrum noodzakelijk is?

Participeren gebeurt om vertraging middels een rechtsgang te voorkomen. Dat is de essentie van de Omgevingswet. De participatie is hier echt nog niet goed genoeg gegaan. Dat verwijten we zowel de ontwikkelaar als de gemeente. Voor de omwonenden hebben we diep respect vanwege hun constructieve houding en de enorme hoeveelheid tijd en energie die zij hierin hebben gestoken, maar we horen wel graag van het college welke lessen het uit dit participatieproces geleerd heeft.

De woningnood is hoog, de ruimte is schaars en dat schuurt. Het is zuur als er hogere nieuwbouw voor jouw deur gebouwd wordt. Dat heb ik zelf ook aan den lijve ondervonden. Ik begrijp dus de teleurstelling van de mensen op de tribune.

Amendement 336 van de PvdA over de doelgroepen gaat nog ingediend worden. In de commissie hebben we de jonge insprekers gehoord. Hun opmerkingen over het gebrek aan nieuwbouw voor jongeren raken ons, omdat ze groot gelijk hebben. Dat gebrek aan nieuwbouw voor jongeren heeft echter niet zozeer met dit plan te maken. Het tekort aan nieuwe jongerenwoningen ligt vooral aan het gebrek aan een voortvarende aanpak van de andere bouwplannen door dit college, met name het Stationslaantje en de Jan Wagtendonkstraat, waar starterswoningen zouden komen. Ik herhaal dus onze oproep aan het college om vaart te maken en vooral om een goede projectplanning op te stellen, want die lijkt te ontbreken.

Dan amendement 337 van GroenLinks over minder parkeerplaatsen ten faveure van meer groen. Wij hebben sympathie voor de strekking, maar ons dilemma is dat de parkeerdruk juist een van de bezwaren van omwonenden is, onder andere vanwege de fitnessruimte, waar volgens hen vijf parkeerplekken in het plan ontbreken. Wij vragen ons dus af of we met dit amendement voldoende luisteren naar de omwonenden en het plan hiermee misschien nadeliger maken voor hen en ook voor de gebruikers van het gezondheidscentrum en voor de toekomstige bewoners, want de laatstgenoemden kunnen hun stem hier niet laten horen. Wij schatten in dat het hooguit om 50 vierkante meter extra groen gaat. Samen met de 73 vierkante meter uit het memo dat nu is omgezet in een amendement, is het voor grondgebonden groen een kleine, maar niet significante verbetering. We horen graag het collegeadvies over dit amendement.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. We bespreken vandaag een plan dat al jarenlang speelt in Noord-Hofland. Het gaat niet over stenen, hoogtes of verkeer, maar over hoe mensen hier wonen en leven en hoe wij daar als politiek mee omgaan. De omwonenden maken zich zorgen. Die zorgen begrijp ik. Ze zijn bang dat hun buurt minder fijn wordt om in te wonen, met minder groen, minder uitzicht en minder licht. Dat raakt aan de leefbaarheid voor mensen. Ze voelen zich ook niet goed gehoord in het proces, waar ze al meer dan twee jaar mee bezig zijn geweest, als het niet langer is. Ze hebben hier enorm veel tijd en energie in gestoken. Dit is nu het resultaat. Op 25 mei 2023, dus meer dan twee jaar geleden, heeft de raad een amendement aangenomen over de leefbaarheid en toch ligt er nu een plan waarin een fors deel van het groen verdwijnt. Pas nu horen we van het college dat het amendement niet kan of dat het college hier geen slag in wil maken. Ik vind dat we daar als raad ten principale eerder bij betrokken hadden moeten worden. Dit hadden we niet pas vandaag moeten bespreken. Daarom vraag ik de wethouder: wanneer wist u dat het amendement van mei 2023 niet kon worden uitgevoerd en waarom is de raad daar op dat moment niet van op de hoogte gebracht? Graag een reactie van de wethouder.

Dan over het plan zelf. Zoals ook andere partijen hebben gezegd, is het een complex geheel waar veel belangen mogelijk tegenover elkaar staan en elkaar ook uitsluiten. We zien dat het college echt aanpassingen heeft aangebracht in de eerdere plannen; zo eerlijk moeten wij ook zijn. Het zijn weliswaar vijf verdiepingen geworden, maar het had ook hoger gekund. Er zijn echt aspecten aangepast. Denk aan de bouwmassa, die veranderd is; de heer Lavrijsen refereerde daar al aan: 900 vierkante meter. De apotheek is er niet in gekomen, het parkeerterrein is verplaatst, het gebouw wordt minder massief gemaakt met verspringingen en setbacks. Natuurlijk is ook het nieuwe gezondheidscentrum een aanwinst voor die wijk. De collega van GroenLinks, mevrouw Van der Krogt, heeft al een opmerking gemaakt over het groen. Daarbij wil ik het in mijn bijdrage op

dat punt laten. Ik wil vooral een punt maken over het woningbouwprogramma; de heer Lavrijsen refereerde daar al aan. Volgens het uitwerkingskader worden de woningen alleen geschikt gemaakt voor senioren, maar belangrijker is dat ze ook allemaal aan senioren worden toegewezen, zoals blijkt uit de pagina's 8 tot en met 10 van het uitwerkingskader. Dat punt wil ik maken, want in de afgelopen commissievergadering, waar mevrouw Schroot al aan refereerde, waren er twee jongeren met hartenkreten omdat er niet voor hen gebouwd werd en omdat er niet aan hen gedacht werd. Zij lieten zien wat het met deze jongeren doet dat ze geen plekje in Voorschoten kunnen krijgen. De woningen zijn te duur of ze zijn er niet en de huren zijn vaak veel te hoog.

De afgelopen periode hebben we gezien - we hebben ook gesprekken gevoerd met verschillende woningcorporaties - dat Voorschoten relatief sowieso veel senioren- of zorgwoningen heeft, dat er in Voorschoten vooral duurdere woningen bijgebouwd zijn en dat er vooral in de zorg zaken bij zijn gekomen; denk aan Beresteyn, Bijdorp en Forescate. Voor de jongeren is er bijna niets gebouwd. De plannen die nu in de pijplijn zitten voor starters en jongeren, zijn nog in een vrij vroeg stadium. Dat zijn zogenoemde zachte plannen; die zijn nog zeer onzeker. Daar moet iets aan gedaan worden. We moeten bouwen voor onze jongeren, maar ook voor mensen met modale inkomens, de leraren, de verpleegkundigen, de agenten. Ook zij moeten hier kunnen wonen. Nu worden ze eigenlijk gedwongen om naar een andere plek te gaan omdat ze gewoon niet in Voorschoten kunnen wonen. Wij als Partij voor de Arbeid staan voor het vinden van een evenwichtige balans tussen de verschillende leeftijdscategorieën. Voorschoten is een van de meest vergrijsde dorpen in Zuid-Holland. Daar moeten we voor waken. Het moet levendiger en evenwichtiger worden en we moeten ervoor zorgen dat we dat op een goede wijze vormgeven. Daarom dienen wij samen met GroenLinks amendement 336 in, waarin we vragen dat de woningen aan de Jan Evertsenlaan niet alleen aan senioren worden toegewezen, maar ook aan starters, jongeren en mensen met een modaal inkomen. We veranderen niets aan het ontwerp, maar het beleid inzake de toewijzing passen we aan, zodat we bouwen voor iedereen en niet voor één groep. Het amendement luidt:

"Amendement 336.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel 'Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2',

constaterende dat:

- *a. in het voorliggende Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan (Bijlage 1) is opgenomen op de pagina's 8 tot en met 10 dat de meeste betaalbare woningen binnen het woonprogramma met voorkeur worden toegewezen aan senioren;*
- *b. er in de afgelopen jaren meerdere woningbouwprojecten zijn gerealiseerd met een exclusief programma voor senioren of met een sterke zorgcomponent (o.a. Beresteyn, Forescate en Bijdorp);*
- *c. Voorschoten kampt met een groot tekort aan betaalbare woningen voor jongeren, starters en bewoners met modale inkomens;*
- *d. Voorschoten relatief veel senioren- en zorgwoningen heeft;*
- *e. de gewenste doorstroming van senioren van eengezinswoning naar ouderenwoning achterblijft en dat dit dus niet per se direct doorstroommogelijkheden creëert voor jongere doelgroepen;*

van mening dat:

- *f. een eenzijdige focus op seniorenwoningen verdere vergrijzing in de hand werkt, terwijl een evenwichtige bevolkingssamenstelling in Voorschoten gewenst is;*
- *g. woningbouw op deze locatie kansen biedt voor een gemengd woonprogramma voor starters, jongeren, modale inkomens én senioren;*
- *h. de ruimtelijke plannen van dit Uitwerkingskader niet aangepast hoeven worden, evenals de 5%-toewijzing voor mindervaliden;*
- *i. woningtoewijzing bij voorkeur wordt gebaseerd op maatschappelijke behoefte en lokale spreiding, niet uitsluitend op leeftijd;*
- *j. het gezondheidscentrum goed functioneert in combinatie met een breed scala aan bewoners en niet uitsluitend senioren;*

Besluit:

het Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2 vast te stellen, met de volgende wijziging:

De volgende zin op pagina 10 van het Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2:
'Voor de sociale huurwoningen waarbij dit onverhoopt niet lukt, zal initiatiefnemer ervoor zorg dragen dat bij de toewijzing van ten minste 50% van de sociale- en middenhuurwoningen voorrang wordt verleend aan senioren (55+ jaar) die zich bij de verhuurder als gegadigden hebben gemeld en een eengezinswoning achterlaten in Voorschoten.'

wordt vervangen door:

'Sociale- en middenhuurwoningen die niet onder deze specifieke regeling vallen, worden toegewezen aan alle doelgroepen, waaronder starters, jongeren, senioren én bewoners met modale inkomens.'"

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor mooie woorden van de PvdA over bouwen voor jongeren. De PvdA zegt dat er alleen maar zachte plannen zijn om voor jongeren te bouwen. Daar is één uitzondering op, want het plan in de Jan Wagtendonkstraat, waar D66 al aan refereerde, is geen zacht plan. Dat is al in een bestemmingsplan geregeld; dat is dus een hard plan. Dat plan had er al kunnen staan als dat vorig jaar niet door deze raad is tegengehouden. De PvdA heeft daar toen tegen gepleit. Meneer Posthuma, waarom pleit u hier voor het bouwen voor jongeren, terwijl u tegen concrete plannen stemt als die in de raad komen?

De heer **Posthuma** (PvdA): Volgens mij ging het bij die plannen op exact dezelfde manier over de levendigheid die we daarin moesten krijgen. Volgens mij was er ook niet zo'n goed participatieproces. Dat is de reden waarom het helemaal opnieuw is teruggenomen en dat er nu met een nieuwe woningcorporatie nieuwe stappen in gezet zijn. Maar er worden nog gewoon planonderdelen verder uitgevoerd. Dat loopt dus gewoon goed.

De heer **Maassen** (SP): Als ik het me goed herinner, ging het toen om 40 woningen en staan er nu nog maar 20 in het plan. Het aantal woningen voor jongeren is dus gehalveerd. Ik moet toch concluderen dat de PvdA daarbij de keuze heeft gemaakt om de zittende bewoners te helpen en niet de jongeren die op zoek zijn naar een woning.

De heer **Posthuma** (PvdA): Volgens mij wordt daar op dit moment een heel mooi plan uitgevoerd. Daar zullen betaalbare woningen verrijzen.

We willen nog graag van de wethouder horen hoe dit zo heeft kunnen komen. Het is inderdaad de taak van een politieke partij om alle belangen af te wegen. Dat willen we ook graag van de andere sprekers horen en ook van het college. Daarop zullen wij onze keuze bij de stemmingen bepalen.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Een van de pijlers van het coalitieakkoord is dat Voorschoten meer betaalbare woningen nodig heeft voor verschillende doelgroepen. De woningbouw op de Jan Evertsenlaan gaat dit onder andere bewerkstelligen. De verdeling is zoals afgesproken in de Regionale Woonagenda Holland Rijnland. Het project Evertsenlaan loopt nu al vanaf 2017. We zijn nu acht jaar verder en er is nog steeds geen schop de grond ingegaan. Het wordt tijd dat er een beslissing genomen gaat worden. De wethouder heeft met de ontwikkelaar gesproken, die bereid is om 73 vierkante meter van het gezondheidscentrum af te halen, waardoor er meer openbare ruimte ontstaat. Tevens wordt € 100.000 toegezegd rondom het uitwerkingskader voor verbetering van de omgeving. Er is deze week een aanvullend voorstel voor het ontwikkelkader ontvangen van Weboma. Wij kunnen dit aanvullend voorstel steunen en zien uit naar de inrichting van de openbare ruimte die samen met een landschapsarchitect, bewoners en gemeente bepaald gaan worden.

We hebben amendement 339 van het CDA medeondertekend. Wat amendement 336 van GroenLinks en de PvdA betreft wachten we even af wat het college daarvan vindt. Daarnaast is amendement 337 door GroenLinks ingediend. Er wordt gevraagd om parkeerplaatsen te laten vervallen. Daar sta ik persoonlijk positief tegenover. Er zijn veel vragen over dit amendement. We wachten even af wat het college hiervan vindt.

We waren blij met de inbreng van de jongeren.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik hoor de heer Van den Ende zeggen dat hij persoonlijk positief tegenover het amendement van GroenLinks en de PvdA staat. Spreekt de heer Van den Ende op persoonlijke titel of namens de hele fractie van Voorschoten Lokaal?

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Dit amendement is vandaag heel laat binnengekomen. We moeten straks nog even over het amendement spreken en ik wil ook graag weten wat de wethouder ervan vindt.

We waren blij met de inbreng van de jongeren: er moet gebouwd gaan worden voor jong én oud, het liefst betaalbaar. We vinden dat ze daar groot gelijk in hebben. Er moet geluisterd worden naar de jongeren in Voorschoten, want ook zij hebben een stem en zijn de toekomst van het dorp.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Er zijn veel dingen die we willen. We willen in Voorschoten meer bouwen - dat is hard nodig - en we willen betaalbaar bouwen, want dat hebben we de afgelopen jaren, misschien wel de afgelopen twintig jaar, veel te weinig gedaan, waardoor er een tekort is aan betaalbare woningen voor ouderen, voor jongeren, eigenlijk voor iedereen die geen mooie erfenis heeft, voor mensen die in het dorp zijn opgegroeid en die er willen blijven wonen of die er hun hele leven gewoond hebben maar kleiner willen wonen. Maar we willen nog veel meer. We willen ook dat er niet buiten de bebouwde kom wordt gebouwd, dat de groene ruimte rondom Voorschoten zo groen blijft als die nu nog is en niet nog veel meer wordt volgebouwd. We willen ook dat het groen binnen Voorschoten groen blijft en dat we, als we gaan inbreiden, zoals dat heet, niet het groen in de wijken opofferen. Dan kan je eigenlijk nog maar één kant op als je gaat bouwen; dat is omhoog. Hoe vervelend het ook is in je wijk als er ineens een extra bouwlaag bovenop komt, mijn fractie ziet dat toch als de enige oplossing om betaalbaar te kunnen bouwen, groen te houden in het dorp én niet buiten de bebouwde kom te gaan bouwen. Maar het is een hele lastige keuze en we snappen de problemen die dit oproept. Wat we ook snappen, is dat mensen helemaal niet tevreden zijn over de manier waarop het de afgelopen jaren gegaan is. Dat hebben we al eerder gezegd in verschillende behandelingen: dit is niet de manier waarop het moet, maar het is wel de manier waarop het gegaan is. Dat had niet gemogen. Dat geldt niet alleen voor de manier waarop de bewoners hun inspraak hebben kunnen geven, maar ook voor de manier waarop de raad kaders heeft gesteld; daar is niet goed naar geluisterd. Dat is niet goed. Het spreekwoord werd vandaag al naar voren gehaald en dat is zeker waar: vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Als je het vertrouwen vergooit, krijg je dat niet snel terug. Mensen verliezen op deze manier het vertrouwen en denken dat er alleen voor de ontwikkelaar wordt gedacht. Dat beeld is niet goed, want het is maar al te vaak waar.

We zijn daarom wel een beetje tevreden over de toezeggingen die zijn gedaan, maar eigenlijk is het gewoon veel te weinig. We hebben in deze raad kaders gesteld die verder gingen. Als deze raad een besluit neemt over kaders, gaan we er gewoon van uit dat het college die uitvoert. Ik wil echt een heel goed verhaal van deze wethouder horen waarom dat niet kon en waarom hij dat niet gedaan heeft, maar eigenlijk wil ik nog veel liever horen dat hij gewoon gaat doen wat hem meegegeven is. Ik ben wat dat betreft benieuwd waar hij straks mee komt vanuit het college.

Ten slotte: voor wie gaan we nou bouwen? De PvdA heeft daar samen met GroenLinks een amendement over ingediend, met als strekking dat de woningen niet alleen aan ouderen moeten worden toegewezen. Het zal u misschien hebben verbaasd toen u het amendement zag binnenkomen - misschien heeft u het niet eens gezien- dat mijn naam er niet onder staat. Daar is een reden voor: het plan zoals het er nu ligt, zorgt ervoor dat ouderen die een woning achterlaten in Voorschoten, voorrang krijgen. Wat is nou een goede plek voor woningen voor ouderen? Daarover wordt over het algemeen gezegd: de woningen moeten bouwkundig natuurlijk gewoon geschikt zijn, er moeten geen drempels in zitten en dat soort dingen, terwijl de plek vlakbij voorzieningen moet zijn, zoals winkels en zorg. Dat gaat hier gebeuren. Dit is dus een goede plek voor woningen voor ouderen. Als je dan ouderen voorrang geeft die een woning achterlaten in Voorschoten - een sociale huurwoning maar ook een eengezinswoning in het algemeen - dus als een oudere vanuit Voorschoten daar gaat wonen, betekent dat dat de eengezinswoning in Voorschoten waar die oudere vandaan komt, beschikbaar komt voor een gezin. Als dat gezin ook vanuit Voorschoten komt en een jong gezin is dat een starterswoning achterlaat, komt er ook nog een starterswoning beschikbaar. Dan heb je dus drie woningzoekenden geholpen. Dat is de reden waarom wij dit voorstel wel steunen. Ik wil de wethouder wel iets meegeven.

De heer **Posthuma** (PvdA): Meneer Maassen heeft er in het grotere macrogeheel gelijk in dat doorstroming dit kan realiseren, maar gezien de woondemografie in Voorschoten kunnen jongeren niet gelijk toegang krijgen tot de woning die achter wordt gelaten. De makkelijkste manier om jongeren aan een woning te helpen, is dus betaalbare woningen bouwen in Voorschoten. Als je met corporaties gaat praten - misschien heeft meneer Maassen dat niet gedaan - geven zij heel duidelijk aan dat er behoefte is aan een- of tweekamerappartementen voor jongeren. De sluis die hierop staat, gaat niet direct helpen voor jongeren, maar vooral voor mensen die van buitenaf komen. Wat jongeren nu volgens mij nodig hebben, is dus dat er direct woningen worden gebouwd. De doorstroom waar u het over heeft, duurt veel te lang. Jongeren hebben dit nu nodig.

De heer **Maassen** (SP): Juist de nieuwbouwwoningen van meneer Posthuma duren te lang, want het duurt zeven jaar voordat ze er staan. Dan zijn de jongeren waarover we het nu hebben, allang Voorschoten uit omdat ze een andere oplossing hebben gezocht. 95% van de woningen die we over tien jaar nodig hebben, staat er nu al. Die nieuwbouw van u is maximaal 5% van de woningvoorraad. Je moet er dus voor zorgen dat we zo veel mogelijk de woningen gebruiken die er al staan. Dat doe je op deze manier. En als u heel graag die een- en tweekamerappartementen had willen laten bouwen, had u de Jan Wagtendonkstraat niet moeten blokkeren.

De heer **Posthuma** (PvdA): We hebben volgens mij gewoon ingestemd met de startnotitie voor de Jan Wagtendonkstraat. Ik heb het net nog even nagekeken; daar heeft de raad unaniem voor gestemd. Ik weet dus niet precies waar u over spreekt. Het punt is dat de woningen nu nodig zijn. U kunt een hele omslachtige manier bedenken waarop het kan doorstromen, maar die jongeren komen niet in eerste instantie in aanmerking, omdat ze nog niet zo lang op de wachtlijst staan. Uw methode zorgt er dus eigenlijk voor dat die jongeren daar helemaal niet voor in aanmerking komen. Die woningen zijn nu nodig en niet over een bepaalde periode.

De **voorzitter**: Voordat de heer Maassen gaat antwoorden: ik zou het vanavond graag willen beperken tot de Jan Evertsenlaan. Dat is gewoon een vriendelijk verzoek.

De heer **Maassen** (SP): Ik zou de heer Posthuma toch een heel klein geschiedenislesje willen geven, want zijn voorganger heeft in de vorige raadsperiode wel degelijk tegen de voorstellen voor de Jan Wagtendonkstraat gestemd.

De **voorzitter**: Dit punt gaan we nu niet uitdiscussiëren. Dat gaan we niet doen; punt. Het gaat nu over de Jan Evertsenstraat. Ik heb zomaar het vermoeden dat de Jan Wagtendonkstraat op een ander moment terugkomt. Dan kunt u deze discussie samen weer oppakken en daar een mooi debat over voeren. Meneer Maassen, een reactie op de interruptie van de heer Posthuma voor zover die ging over de Jan Evertsenlaan.

De heer **Maassen** (SP): Dat is goed, voorzitter. Het probleem is juist dat het bouwen van die woningen zo lang duurt. Dat heb ik geprobeerd te betogen, maar de heer Posthuma maakt er een draai in en zegt dat het andersom is. Ik kan alleen maar één tip geven: ga niet met de specialist in debat en denk niet dat je het beter weet.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het probleem van deze specialist is dat hij te veel in de details gaat zitten en dat hij daardoor het grotere plaatje niet meer ziet; dat is wat ik constateer.

De heer **Maassen** (SP): Dat is juist niet zo, maar dit is een mooi bruggetje naar één detail in dit voorstel. Dat is precies het zinnetje dat meneer Posthuma eruit wil amenderen. Ik ben het eens met de strekking van het zinnetje, maar ik moet de wethouder erop wijzen dat wij zojuist bij agendapunt 6.1 de zienswijze op de Regionale Huisvestingsverordening Holland Rijnland hebben aangenomen. In die nieuwe Regionale Huisvestingsverordening Holland Rijnland staat een nieuw regeltje, waardoor het zinnetje dat meneer Posthuma wil amenderen, niet meer klopt. We gaan het vanaf 1 januari immers zo doen dat sociale huurwoningen van particuliere eigenaren - daar is hier sprake van - via het woningverdeelsysteem van Holland Rijnland moeten worden toegewezen. Hier staat dat de eigenaar van het gebouw moet zorgdragen voor de toewijzing. Dat kan dan dus niet meer. Ik wil de wethouder meegeven dat dit moet worden aangepast.

De **voorzitter**: Ik vraag portefeuillehouder Van der Elst om vragen kort en bondig doch direct en helder te beantwoorden en om daarbij in te gaan op de drie ingediende amendementen.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Dit is een zeer complex dossier. Allereerst een woord van dank aan de vele belangstellenden die in het kader van de Jan Evertsenlaan op de tribune zitting hebben genomen. Gegeven de complexiteit van het dossier wil ik met een iets algemener betoog beginnen, hoewel ik het beknopt zal houden. We hebben met ingang van de herstart in oktober 2022 onze uiterste best gedaan de omwonenden als belanghebbenden serieus te nemen en te horen en ook hun belangen zeer serieus te nemen, te begrijpen, te erkennen en mee te nemen in de te maken afwegingen. Er was op het moment van de herstart daadwerkelijk een schone lei. Er was geen agenda in de binnenzak of iets van dien aard. Bij de herstart in oktober 2022 gaf ik als verantwoordelijk portefeuillehouder heel duidelijk aan dat er zoveel zozeer uiteenlopende belangen zijn dat het ons niet zou lukken om alle belanghebbenden tevreden te houden en dat we op een compromis zouden uitkomen. Dit heb ik in oktober 2022 al aangekondigd.

Dan iets ingewikkelds. In het dictum van het een aantal keren aangehaalde amendement 203 uit maart 2023 staan voorwaarden die we als vier uitgangspunten zouden meenemen. Ik ga het nu niet zoeken in flauwe semantiek, maar dit is wel een heel letterlijk puntje. Het ging om uitgangspunten. Ik herinner me terdege de lange discussies die we begin 2023 hebben gehad in de commissie en uiteindelijk in de raad in 2023 over hoe de formulering nou precies zou moeten zijn. Daarom hebben we met elkaar uitgangspunten afgesproken. Ik zeg niet dat uitgangspunten toezeggingen zijn die je zomaar het raam uit kan gooien, maar het is aan de lezer zelf en via u, voorzitter, aan de raad of een uitgangspunt precies hetzelfde is als een in beton gehakt kader of dat het iets is waar je tijdens de reis zo goed mogelijk via een inspanningsverplichting aan vast gaat houden. Maar "kaders" stond daar niet letterlijk; er stond "uitgangspunten". We wisten dat het lastig zou worden. We hadden op voorhand dus enige bewegingsruimte nodig. Dat hebben we toen, in 2023, ook echt zo met elkaar besproken.

Een van die uitgangspunten was 25% sociale huur. Het probleem is dat daarachter dus te lezen valt: 75% vrije sector. Dat kon in 2018. Sinds het derde en vierde kwartaal van 2023, toen door u in de raad onze eigen lokale Woonvisie is vastgesteld, zijn die percentages aangepast. Sindsdien kan dat dus niet meer, tenzij je een anterieure overeenkomst overeenkomt voor 1 januari 2025. Zo hebben we het met elkaar afgesproken. In enkele gevallen, bij andere projecten is dat gelukt; bij dit project in de verste verte niet. Dat was ook te voorzien. Dit betekent wel dat je daarmee de bijl zet aan een, twee of drie van die andere uitgangspunten, want die ene, die 75% vrije sector, is weggevallen. Dat mag bij wet niet meer. Daar heeft het college dus ook geen keuze in. Dat heeft nogal wat impact, zowel op de hoogte als op groen. Er is geworsteld - anders dan dat kan ik het niet zeggen - met het uitgangspunt "wat groen is blijft groen". Het is aan de raad om zelf te beoordelen in hoeverre u al dan niet enige waarde geeft aan halfopen stenen waarop de parkeerplaats gerealiseerd zal worden en aan een sedumdak, dat wel degelijk bij zal dragen aan klimaatadaptatie, hittestressbestrijding en een stukje biodiversiteit. Het is alleen niet openbaar en je kan er je hond niet uitlaten.

Wat we misschien op voorhand hadden moeten leren van de participatieprocessen: wat staat er letterlijk in het dictum uit 2023? Groen blijft groen, het bestaande groen moet gehandhaafd blijven of, als het openbaar groen moet wijken, moet elders in het plangebied worden gecompenseerd. Natuurlijk kan het zijn dat de raad dit nu interpreteert als "gecompenseerd op het maaiveld", maar ik herinner me goed dat we toen, in 2023, niet uitgesloten hebben dat het niet op het maaiveld zou zijn. Zo is ook verticaal genoemd. Het is aan u om te beoordelen in hoeverre dit überhaupt nog weegt in de compensatie. Als je het in het geheel niet weegt - ik draai daar niet omheen - dan vervalt de 623 meter groen openbare ruimte; dat is al na aftrek van de 73 meter die van het gezondheidscentrum afgegaan is.

Ik heb in de commissie WRG onlangs toegezegd met de ontwikkelaar opnieuw in gesprek te gaan. Dat heb ik ook gedaan. Wat er via het memo op u afgekomen is en wat bevestigd is in het amendement dat is ingebracht door het CDA en dat ondertekend is door andere fracties - want de inhoud is feitelijk dezelfde - is het maximum. Was er meer te halen? Volgens mij niet, want het verhaal van de ontwikkelaar is: als er nog een stap verder gezet moet worden en als het nu nog langer gaat duren, gaan we ons verlies nemen en overwegen we zeer serieus om ermee te stoppen. Wat het gezondheidscentrum gaat doen, weet ik niet.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Een verduidelijkende vraag. Misschien heb ik het niet goed gehoord. Zei de wethouder dat de 73 vierkante meter het maximum is dat van het gebouw afgaat?

Wethouder **Van der Elst**: Die 73 meter staat in het memo; dat is het maximum dat er nog af kan.

De heer **Lavrijsen** (VVD): In de memo staat het woordje "circa". Dat is "om en nabij". Dat vind ik iets anders dan een maximum, want dan kan het aantal vierkante meters dat van de footprint afgaat, in theorie ook 20 zijn in plaats van 73. Hoe moeten wij dit nu zien?

Wethouder **Van der Elst**: U moet 73 lezen als 73. Dat is hoe u het moet zien. Dat is het antwoord op de vraag.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie, meneer Lavrijsen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Laat ik de vraag dan zo stellen: hoe moeten wij het woordje "circa" in "circa 73 vierkante meter" in de memo duiden in relatie tot wat ik de wethouder net hoor zeggen, namelijk een maximum van 73 vierkante meter?

Wethouder **Van der Elst**: De 73 meter is verwerkt in het door het CDA ingebrachte amendement. Het oorspronkelijke aantal meters is daar gekort met exact 73. Ik zal straks zeggen wat het college van dat amendement vindt, waarmee u indirect een antwoord heeft op de duiding van die 73.

In mijn algemene inleiding wil ik de raad en de tribune ten slotte het volgende meegeven. Er is één groep belanghebbenden die wij niet hebben gesproken. Die doen er wel degelijk toe: dat zijn hopelijk de toekomstige bewoners van de nieuwbouw.

Ik wil graag ingaan op de inbreng van GroenLinks. De schets waar u op doelde en die is ingebracht in het kader van het memo, diende echt om de oppervlakte aan te tonen: waar wordt er een stukje af gehaald? De entree wordt nog nader uitgewerkt in de nadere uitwerking, die komt.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): In het uitwerkingskader staat heel duidelijk dat de ingang aan de andere kant komt. Dus niet: dat wordt later uitgewerkt. In het uitwerkingskader wordt vermeld dat dit in diverse participatieavonden naar voren is gekomen. Er is dus wel aangegeven dat de ingang aan de kant van de Jan Evertsenlaan komt, aan de kant van de parkeerplaats. Dus niet: we komen hier later nog weer op terug.

Wethouder **Van der Elst**: Er moet nog een uitwerking komen. Dat betekent niet dat we afstand nemen van het uitwerkingskader, want dan zouden we het nergens meer over hebben. Nu prefereert wat mij het betreft het uitwerkingskader zoals dat meegenomen is in het raadsvoorstel. De schets die met het memo meegekomen is, dient als illustratie bij de 73 meter die gekort wordt. Laten we het zo lezen.

Het amendement van GroenLinks gaat feitelijk over de vraag hoe we omgaan met het staande parkeerbeleid. Zo'n parkeerbeleid is juist bedoeld om bij ontwikkelingen duidelijkheid te verschaffen. Nu al afwijken van dat parkeerbeleid - daarvan zou naar de mening van het college sprake zijn als je amendement 337 omarmt - schept al heel snel precedenten, want we hebben dat parkeerbeleid nog maar een jaar geleden vastgesteld. Ten tweede zijn er in het parkeerbeleid een aantal opties om in maatwerkachtige constructies toch af te wijken van de hoofdmoot, bijvoorbeeld door te salderen, restcapaciteit van derden te benutten en eventueel zelfs door maatwerk waartoe wordt besloten door het college, maar er zijn wel een aantal uitgangspunten waaraan je dan moet voldoen. Daar wringt wat ons betreft de schoen. Zowel in het voorliggende raadsvoorstel als in het parkeerbeleid wordt nadrukkelijk gewezen op een waterbedeffect, want in Leiden is eind 2023 betaald parkeren ingevoerd. Ook is het aantal parkeervergunningen in Leiden teruggebracht. Buurtbewoners klagen voortdurend over de door hen ervaren stijgende parkeerdruk. Dat is een feit dat we niet naast ons neer willen leggen. Ten slotte wil de buurt niet dat er meer blik in de openbare parkeerruimte terechtkomt. Daarom is erop ingezet om de parkeerruimte die nodig is in het kader van deze nieuwbouw volgens het parkeerbeleid te realiseren op de bouwlocatie en niet in de openbare ruimte. Het is nadrukkelijk meegenomen in de participatieslagen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): In het parkeerbeleid is opgenomen dat de mogelijkheid van een salderingsregeling aanwezig is. Daarin wijken we mijns inziens dus niet af van het

parkeerbeleid. Ik hoor de wethouder zeggen dat we rekening moeten houden met een waterbedeffect vanwege het invoeren van betaald parkeren in Leiden. Ik begrijp en hoor wat u zegt, maar gaan wij dan groen inleveren omdat mensen die in Leiden hun auto willen parkeren, hun auto in Voorschoten gaan neerzetten, zodat we dan meer parkeerplaatsen in Voorschoten moeten neerzetten en minder groen in de eigen wijk?

Wethouder **Van der Elst**: Nee, die koppeling leggen wij niet. Indirect zou u kunnen stellen dat dat een gevolg is. We zien alleen geen aanleiding om af te wijken van het door de raad vastgestelde parkeerbeleid, gegeven het feit dat in datzelfde beleid al gewezen wordt op het waterbedeffect.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Die koppeling wordt dus wél gelegd, want u benoemt nu zelf dat de mensen zich gedwongen voelen om in Voorschoten te gaan parkeren omdat de gemeente Leiden parkeergelden, dus een andere parkeerregeling, heeft ingevoerd. Dat is precies wat u nu zegt. We gaan in de wijk Noord-Hofland dus meer auto's krijgen omdat de mensen in Leiden niet willen betalen voor het parkeren van hun auto. Zo hoor ik het u zeggen. Dat zou toch betekenen dat wij meer parkeerplaatsen gaan maken voor die mensen? Dat zou toch niet passen?

Wethouder **Van der Elst**: Ik begrijp de gedachte, maar het is maar net van welke kant je naar het halfvolle of halflege glas kijkt. Het college kiest ervoor om nu niet af te wijken van het door de raad aangenomen parkeerbeleid ten faveure van het behoud van groen. En dat we in Voorschoten te weinig meters hebben, is bekend.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie, mevrouw Van der Krogt.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): In onze ogen wijken wij niet af van het parkeerbeleid. In de salderingsregeling is heel duidelijk de mogelijkheid opgenomen om dit bij een nieuwbouwproject aan te zetten. We hebben de ruimte en de mogelijkheden. In datzelfde parkeerbeleid staat dat we nog onder de grens van 85% zitten, maar in uw ogen wijken we toch af. In mijn ogen wijken we niet af, maar voldoen we aan de eisen die in het parkeerbeleid zelf zijn voorgesteld.

Wethouder **Van der Elst**: Op dat punt illustreert het parkeerbeleid dat je bij salderen onder andere - dus niet uitsluitend, maar dit is wel een illustratie hoe je daarmee om zou moeten gaan - zou moeten denken aan functies of doelen die in de wijk zijn komen te vervallen. Daar is geen sprake van. De vraag blijft dus of er überhaupt ruimte is voor salderen. Het blijft maatwerk.

De **voorzitter**: Vervolg uw beantwoording.

Wethouder **Van der Elst**: De buurt wil dit ook niet. Dus het college wil …

De **voorzitter**: Excuses, u kunt uw beantwoording niet vervolgen.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik vind dit hele goede vragen van de collega van GroenLinks. Ik zou daar toch wat meer informatie over willen hebben. Is het mogelijk om binnen de geldende kaders af te wijken, waardoor groen in de buurt behouden blijft? Dat staat even los van de vraag hoe de buurt erover denkt, want dat is een vervolgvraag. De vraag is puur of het juridisch mogelijk, haalbaar en houdbaar is om af te wijken van de normen. Want ook in de normen staan uitzonderingsgronden. Als een uitzonderingsgrond gerechtvaardigd gebruikt kan worden om groen te behouden, is dat een serieuze optie waar we even naar zouden moeten kijken. Mijn vraag aan de wethouder is dus of het mogelijk is om een uitzonderingsgrond te gebruiken om af te wijken.

Wethouder **Van der Elst**: Je zou kunnen zeggen: waar een wil is, is een weg. In theorie is dus bijna alles mogelijk, maar dat heb ik met een slag om de arm gezegd. Ik geloof dat het in dit verband niet verstandig is om dit te doen. We hebben onze uiterste best gedaan om te luisteren naar omwonenden: de omwonenden naast het project, maar ook elders in de wijk. Er zijn voortdurend klachten dat de parkeerdruk stijgt. Als we daar dwars doorheen lopen, prevaleert dus "wat groen is, blijft groen".

Ik wil namens het college amendement 337 ontraden, maar ik wil wel iets anders doen, want ik heb de inbreng van de diverse fracties goed gehoord. Het college staat onder een paar voorwaarden open voor de volgende mogelijke ontwikkeling. Het is een bereidheid iets niet uit te sluiten; ik doe nu dus geen toezegging voor een realisatie van een mogelijke ontwikkeling. Ik ga in

dit verband in de toekomst dus ook geen toezegging afdoen, want ik doe geen toezegging, maar het is wel een openstelling voor een mogelijke ontwikkeling, die als volgt luidt: als in het proces van de nadere uitwerking van dit plan om welke reden dan ook mocht blijken dat volstaan kan worden met een of enkele parkeerplaatsen minder op de ontwikkellocatie, kan dat zeker dienen om groen op het maaivlak toe te voegen. Daarmee zou het kunnen dat er bijgedragen wordt aan het behoud van enkele bestaande struiken en bomen, al dan niet door iets te schuiven met de exacte locatie van de nieuwbouw. We willen het dus niet uitsluiten. In het kader van de uitwerking valt er misschien nog wat te doen. Daar koppel ik wel de voorwaarden aan dat er niet wordt afgeweken van bestaand beleid, waaronder het parkeerbeleid, dat de klankbordgroep moet instemmen met deze aanpassing en dat dit niet leidt tot vertraging of tot hogere kosten. Dat kan je een beetje, een heel klein beetje, interpreteren in grote lijnen: we moeten hiermee geen grote vertraging of grote meerkosten realiseren. Dit is dus geen toezegging, maar een bereidheid om hiernaar te kijken.

De heer **Maassen** (SP): Ik heb weleens boterzachte toezeggingen gehoord, maar dit is melk.

Wethouder **Van der Elst**: Dat klopt, maar je kan melk ook drinken. Het is geen toezegging, maar een bereidheid om ernaar te kijken. Dat is wel het verschil. Het is precies dat: melk is ook iets wat bestaat.

Dan kom ik bij de VVD. Ik wil volstaan met het punt of het in het proces ging om kaders of om uitgangspunten. Dat laat ik echt aan de lezer van het dictum uit 2023. Ik probeer me te concentreren op de vragen die gesteld zijn. De rol van de bewoners in de klankbordgroep: hoe gaan we dat doen in de verdere uitwerking? De rol van de bewoners zal blijken via de klankbordgroep, zoals we dat al hebben afgesproken in het participatieproces. Dat wordt uitgelegd in de startnotitie.

De inbreng van het CDA, van de heer Van Horck. Kan die € 100.000 gebruikt worden op nieuwe grond? Niet buiten de locatie, want dan wordt het echt een aangelegenheid van de gemeente zelf, maar wel op het stukje grond ernaast, waar de speeltoestellen staan. Hebben wij in het beleid standaard als basis om inwoners, omwonenden en belanghebbenden respectvol en volwaardig te behandelen? Ja, en niet anders dan dat. Dat is de norm en we doen onze uiterste best daarin te excelleren. Zo is het en zo moet het ook zijn. Andere werkzaamheden combineren en werk met werk maken: zeker, waar we kunnen zullen we dat altijd doen. Het is ook efficiënter en effectiever en het geeft minder overlast. Met de 16 meter zitten we op de rand, maar 16 meter is 16 meter; dat is het. Minder niet, want dan is het plan niet meer haalbaar. Over de participatie: wij blijven ons maximaal inzetten om het zo goed mogelijk te doen. Dat betekent niet dat we iedereen altijd tevreden kunnen houden, maar we blijven ons ervoor inspannen om het zo goed mogelijk te doen.

Amendement 339 is ingebracht door het CDA. Ik wil de heer Van Horck danken voor de moeite die hij erin gestoken heeft om vanuit het memo tot dit amendement te komen. Dat omarmen we graag. Wij adviseren de raad dus om dit te steunen. In het algemeen over de klankbordgroep: het is nu eenmaal een heel ingewikkeld proces om binnenstedelijke bouwontwikkelingen te realiseren.

Een aantal punten van de fractie van D66 heb ik al genoemd. Zat er in de onderhandeling met de ontwikkelaar Weboma meer in? Ik denk het niet. Het was ook niet zo'n heel lang gesprek. Tot aan de grens, toen hebben we nog een zet gegeven, toen kwamen we op een rond bedrag uit en dat was het gewoon. Dat is wat het is.

Ik word afgeleid door de gebaren achter in de zaal.

De **voorzitter**: Dat begrijp ik. Alle vormen van uitingen op de publieke tribune zijn niet toegestaan. Ik wil u vriendelijk verzoeken dat niet meer te doen.

Wethouder **Van der Elst**: De lessen die we geleerd hebben uit de participatie: wellicht hadden we er meer aandacht aan moeten besteden dat in het dictum "uitgangspunten" stond en niet "kaders" en aan hoe die groencompensatie precies vormgegeven zou moeten worden. Het amendement van toen was van uw fractie; ik herinner me dat heel goed. We hebben toen niet uitgesloten dat het op een sedumdak, verticaal of anders gedaan zou worden. Dat is niet uitgesloten. Het is dus wel meegenomen. Het is aan u om te beoordelen in hoeverre dat compensatie is.

Ook richting D66: we doen ons best om woningbouw zo snel mogelijk te ontwikkelen, maar we kunnen niet harder dan we gaan; daar heb ik al eerder het nodige over gezegd.

De PvdA, de heer Posthuma: wanneer was bekend dat die 25% sociaal en 75% vrije sector niet meer konden? Eigenlijk sinds het ontstaan van de besluiten over de provinciale woondeal, de Regionale Woonvisie en onze lokale Woonvisie, die eind oktober 2023 is vastgesteld. Sinds toen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Mijn vraag was: wanneer wist u dat het amendement, dus het gehele amendement met alle vier de uitgangspunten, niet kon worden uitgevoerd?

Wethouder **Van der Elst**: Als we het dicht bij huis houden, was dat in oktober 2023 - of was het november? - toen we hier de Woonvisie met elkaar vaststelden, inclusief de maximale datum, 1 januari 2025, waarop je nog onder de oude programmering een anterieure overeenkomst kon vaststellen; dus toen we dat met elkaar hadden besloten. Dat geldt dus voor alle lopende woningbouwprojecten waarvoor je een anterieure overeenkomst moet afsluiten en waarin je zou willen afwijken van de huidige programmeringseisen. Dat is via de Woonvisie verankerd door de raad zelf.

De heer **Posthuma** (PvdA): Er stonden vier uitgangspunten in. U zegt eigenlijk dat eind 2023 duidelijk werd dat daar niet aan kon worden voldaan. Op welke wijze heeft u de raad er toen over geïnformeerd dat u amendement 203 niet kon uitvoeren?

Wethouder **Van der Elst**: In het amendement staat "uitgangspunten". Die uitgangspunten hebben we tot en met vandaag geprobeerd zo goed mogelijk in te vullen. Nu is het best mogelijke voorstel in de raad terechtgekomen. In antwoord op vragen van de PvdA hebben we lang geleden gezegd dat we met één voorstel zouden komen, het beste voorstel, en niet met verschillende opties. Ik meen me te herinneren dat de PvdA daar schriftelijke vragen over heeft gesteld in 2023.

De **voorzitter**: Vervolg uw beantwoording. Ik wil u ook attenderen op uw tijd. Excuses, de heer Posthuma heeft nog een derde en laatste interruptie over dit punt.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik herhaal de woorden uit het amendement: "groen blijft groen: het bestaande groen moet gehandhaafd blijven óf, als er openbaar groen moet wijken, moet dit elders in het plangebied worden gecompenseerd"; in het woningbouwprogramma moet 25% sociale huur zijn opgenomen; de maatschappelijke functie gezondheidscentrum behoudt een plaats in het plan; de bouw en de aard en schaal moeten passen in de omgeving. Als u ziet dat drie van die vier uitgangspunten niet gerealiseerd worden, is dat toch een reden om dit even te bespreken met de raad, zodat we een herweging kunnen maken? Dat heeft u niet gedaan. Graag een reactie.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Elst, graag inhoudelijk ingaan op de gestelde vraag.

Wethouder **Van der Elst**: Dat klopt. We leggen het nu aan u voor. We hebben er in de participatieprocessen uitgebreid over gecommuniceerd, maar niet met de raad. Dat was ook niet voorzien in de startnotitie. Dat is wat het is.

De **voorzitter**: Ik sta een vierde interruptie toe.

De heer **Posthuma** (PvdA): Nou breekt mijn klomp. We zijn verdorie het hoogste orgaan. Wij controleren u. Omdat wij die belangenafweging moeten maken, moet u juist met ons in overleg treden, niet twee jaar later, terwijl u dit verdorie eind 2023 wist. Dit had u toen direct aan ons voor moeten leggen. Dat heeft u niet gedaan. Hoe kan dat nou?

Wethouder **Van der Elst**: Dan denk ik dat de heer Posthuma de bijlagen beter moet lezen, want dan ziet hij dat in de participatieverslagen voortdurend andere hoogtes, aantallen, programmeringen enzovoorts naar voren zijn gekomen. Uiteindelijk zijn we tot een concreet voorstel gekomen. En volgens mij zijn we nu in debat met de raad en die gaat erover.

De **voorzitter**: Er is een antwoord gekomen op de vraag. Wethouder Van der Elst, vervolg uw beantwoording.

Wethouder **Van der Elst**: Amendement 336 gaat over een andere doelgroep. We verwijzen naar het rapport van de Nederlandse Vereniging van Makelaars. We kunnen ook verwijzen naar tal van uitspraken en rapporten van corporaties die erop aandringen om vooral voor ouderen te bouwen omdat je dan de keten lostrekt. Er is een zorgcentrum voorzien. Dat triggert juist de doelgroep ouderen. In andere projecten wordt er juist ook gekeken naar jongeren; daar heb ik in de commissie over gesproken. Ik heb concreet het Oude Stationslaantje genoemd.

De heer Maassen verwees naar raadsvoorstel 6.1. Dat heb ik niet zo snel te pakken kunnen krijgen, maar met wat er staat wordt bedoeld dat de eigenaar/verhuurder - dat zal naar verwachting een corporatie worden - via het verdeelsysteem van Holland Rijnland de woningen gaat toewijzen. Dat is de bedoeling. Als in de tekst "eigenaar" staat, zal dat overgedragen zijn aan de corporatie. Dat is het plan, want dat zijn in dezen onze preferred partners.

Voorschoten Lokaal, de heer Van den Ende: dank. U hoorde en krijgt nog de reacties van het college op de amendementen. Het amendement van de PvdA ontraden we.

De heer Maassen van de SP bevestigde het dilemma dat we hebben; dank daarvoor, want er mag ook weleens gezegd worden dat dit niet zo makkelijk is. U steunt het idee om dan de hoogte in te gaan, waarbij u niet gezegd heeft dat het per se 16 meter hoog moet worden, maar u erkent de way out. Dat geldt ook voor de doelgroep.

De **voorzitter**: Zijn er vragen die wel gesteld zijn maar niet beantwoord zijn?

De heer **Van Horck** (CDA): Ik had gevraagd of de werkzaamheden aan bijvoorbeeld speelplaatsen, speeltuinen en speelweide - we hebben in Voorschoten een speelplaatsenbeleid - gecombineerd kunnen worden met de besteding van de € 100.000, zodat je een grotere pot hebt. Als je dan toch bezig bent, kun je het meteen aanpakken.

Wethouder **Van der Elst**: Er ging net een brommer langs. Ik miste daardoor een woord, maar ik geloof dat ik de vraag heb begrepen. Nee, niet andere speeltuinen, alleen die locatie daar; dat is waar die ton naartoe moet.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik bedoel: als we die € 100.000 van Weboma gebruiken om het veld daar op te knappen, kan dat gecombineerd worden. De gemeente heeft een speelplekbeleid. De speelplekken worden ook opgeknapt; de weide daar staat ook op de planning. Kunnen we dat iets naar voren trekken, zodat we dat vanuit de gemeente kunnen combineren om dat budget te combineren met het budget dat er straks ligt van Weboma, zodat je het veld een extra opknapper kan geven? Kan dat gecombineerd worden?

Wethouder **Van der Elst**: Hoewel dit een andere portefeuille is, durf ik te zeggen we in principe altijd zo veel mogelijk met synergie en efficiency werken. Dat betekent ook werk met werk of werken in clusters.

De **voorzitter**: Het antwoord is dus ja.

Wethouder **Van der Elst**: Zonder een toezegging te doen; het is staand beleid.

De **voorzitter**: Ik probeer het concreet te maken.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik had gevraagd wat de rol van de bewoners wordt bij het proces van het vormgeven van de openbare ruimte, waar die ton voor bedoeld is. Daar zou ik graag nog antwoord op willen.

Wethouder **Van der Elst**: Ik dacht dat antwoord gegeven te hebben: we gaan door met de klankbordgroep, zoals we dat ook al ingezet hebben op basis van de startnotitie; precies dat.

De **voorzitter**: Daarmee krijgt de klankbordgroep dus een rol in de inrichting van de openbare ruimte.

Wethouder **Van der Elst**: Zeker.

De **voorzitter**: Helder. Ook afgevinkt. Ik constateer dat alle vragen uit de eerste termijn nu zijn beantwoord. Mevrouw Van der Krogt heeft een voorstel, waarschijnlijk een ordevoorstel.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ja, mogen wij een schorsing om aan de hand van de antwoorden van de wethouder met elkaar naar de amendementen te kijken?

De **voorzitter**: Dat is prima. Een schorsing van vijf minuten of van tien minuten?

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Tien minuten.

De **voorzitter**: Dan schors ik de vergadering tot 21.36 uur.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Er is een gewijzigd amendement 337 verstuurd. We beginnen aan de tweede termijn van de raad. Mevrouw Van der Krogt, u kunt dus het gewijzigde amendement toelichten.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Daar wil ik eigenlijk mee afsluiten, want ik heb allerlei tekst zitten verzinnen. Allereerst: wij hebben veel bewondering voor de inzet en het doorzettingsvermogen van alle bewoners. We hebben de afgelopen jaren gezien dat het proces niet altijd goed liep - dat is soms een understatement - maar toch bleven de bewoners met elkaar en met de betrokkenen in gesprek. Voor ons is belangrijk dat het groen bij het voetpad, dus achter het gebouw, behouden blijft. Dit helpt bij het behoud van het groen. De wethouder heeft het over de noodzaak van een compromis. Die noodzaak zien we. Met dit plan gaat best veel groene ruimte verloren. Dat is voor ons al een compromis om in ieder geval de waardevolle bomen aan dat voetpad te behouden. Daarom hebben we in overleg met de overige fracties amendement 337 aangepast. We dragen het college in de gewijzigde motie een inspanningsverplichting op. Vanavond wordt een moeilijke beslissing genomen, een beslissing waar hoe dan ook veel mensen ontevreden over zullen zijn. We weten dat de omwonenden grote moeite hebben met de hoogte van het bouwwerk. Er gaat groen verloren en het wordt veel drukker, maar zoals meneer Maassen zojuist zei: we hebben wel woningen nodig en we willen ook zorgvuldig omgaan met de ruimte die we hebben. Dan moeten we dus ergens de hoogte in. Wij willen wel met elkaar proberen hier het beste van te maken voor de leefbaarheid van de wijk. Het dictum van het gewijzigde amendement 337, dat door alle overige fracties mede wordt ingediend, luidt:

"Besluit aan het Uitwerkingskader Jan Evertsenlaan 2, in hoofdstuk 6 (“Mobiliteit”), sectie 6.1 ('Parkeren'), onder het kopje 'Uitgangspunten Autoparkeren' aan de opsomming van uitgangspunten op pagina 21 en pagina 22 het volgende toe te voegen:

- *Op het project bestaat de mogelijkheid om saldering toe te passen, zoals beschreven in paragraaf 4.3.2 en bijlage 6 van de Nota Parkeerbeleid. Het college heeft een inspanningsverplichting om te kijken of er gebruikgemaakt kan worden van de aanwezige restcapaciteit in de omgeving van het project om het aantal parkeerplaatsen te reduceren en zo het verhard oppervlak van het project te beperken, om met de vrijkomende ruimte in te zetten op het behoud van bomen en struiken langs het voetpad van de Abraham van der Hulstlaan naar de Meppellaan."*

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik begin mijn eerste termijn met de opmerking dat wij met dit dossier behoorlijk in onze maag zaten vanwege het ingewikkelde spanningsveld. Dat verandert niet, maar ook voor ons geldt dat hier een grote verantwoordelijkheid ligt om ook in dit dossier verder door te pakken in de maatschappelijke opgaven. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Van der Krogt in de richting van de omwonenden, die ondanks de tegenslagen of het gevoel niet serieus genomen te worden, in het traject toch steeds aan zet hebben willen zijn en ook nu weer aanwezig zijn. Dat vind ik heel goed.

Ik kom terug op twee dingen die ik de wethouder heb horen zeggen. Allereerst de opmerking dat de voorwaarden uit amendement 203 worden geïnterpreteerd als uitgangspunten. Ik kan daar niks meer aan veranderen, maar ik heb daar wel moeite mee, want dat is niet hetzelfde en dat is ook niet hoe de verwachtingen zijn gewekt bij deze raad en deze bewoners. Dat is fundamenteel iets anders. Ook met de opmerking dat in het amendement niet stond dat de groencompensatie per se op het maaiveld hoefde - met andere woorden: het sedumdak is ook groencompensatie - voel ik

me als raadslid eigenlijk niet zo serieus genomen. Heel formeel klopt het, want er stond nergens dat het op het maaiveld moest, maar ik heb daar wel moeite mee. Ik wil dit toch gezegd hebben.

Er is een aangepast amendement, waar mevrouw Van der Krogt zojuist een toelichting op gegeven heeft. Ik zei ook dat iedereen water bij de wijn moet doen om hieruit te komen. Wij zijn bereid om dat ook te doen. We zullen het gewijzigde amendement dus steunen. De discussie gehoord hebbend, hebben we besloten om amendement 336 over de woningen niet te steunen op basis van de toelichting van het college en de discussie die hier heeft plaatsgevonden.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. Ik begon de eerste termijn met de opmerking dat dit geen makkelijke keuze was voor onze fractie. Laat ik me allereerst aansluiten bij de vorige twee sprekers: ik vind het heel goed en mooi dat de bewoners hier zijn, ook zo lang, en dat er met deze uitkomst een besluit wordt genomen waarmee een periode afgesloten wordt. Tegelijkertijd is het belangrijk om ook te constateren dat we niet iets afsluiten, maar met iets doorgaan. Ik vind het belangrijk dat de bewoners in het vervolgtraject echt goed betrokken blijven en dat hun belangen goed meegenomen worden. Ik vind het ook belangrijk om een woord van dank uit te spreken aan de bouwmaatschappij Weboma, die uiteindelijk wel compensatie heeft geboden. Ik vind dat een mooie geste; daarom dat woord van dank. Ook een woord van dank en een compliment aan de wethouder; dat heb ik eerder al gezegd. Ja, ik deel hier en daar wel de woorden van collega Lavrijsen, maar tegelijkertijd was dit een heel lastig dossier. Ik waardeer het doorzettingsvermogen en de durf waarmee hij dit heeft aangepakt. Het CDA gaat instemmen met het plan. Het amendement van de PvdA over de doelgroep zullen wij niet steunen, ook gelet op de woorden van het college. Het gewijzigde amendement van GroenLinks zullen wij wel steunen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ik kan ook nog een keer herhalen wat de voorgaande sprekers hebben gezegd, maar dan duurt de avond nog langer voor u. Wij kunnen ons aardig vinden in de woorden die uitgesproken zijn. We hebben nog wel een vraag aan het college: hoe gaat het college ervoor zorgen dat de omwonenden zich betrokken blijven voelen om ondanks de teleurstelling die iedereen vanavond zal ervaren toch mee te blijven doen met de participatie?

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. De wethouder was heel duidelijk: eind 2023 was voor hem al helder dat die uitgangspunten niet gehaald zouden kunnen worden. Ik vind dat het niet meer dan normaal was geweest als het toen even terug was gelegd bij de raad, zodat we daar een discussie over hadden kunnen voeren. Het vervelende is dat we dit de afgelopen jaren bij meerdere onderwerpen hebben gezien. Met betrekking tot het AB-huis werden we opeens geconfronteerd met die € 350.000 die we moesten betalen. We hebben het gezien met de woonwagens, waar we € 1,7 miljoen moesten betalen, waarmee we ook op een vrij laat tijdstip werden geconfronteerd, eigenlijk als een fait accompli. Nu zien we dat weer gebeuren. Ik vind die hele gang van zaken niet oké en niet goed. Daarmee kunnen we onze rol als raad volgens mij niet goed invullen. Ik wil het op die manier doorgeleiden. Ik heb geen zin om hier allerlei politiek theater van te gaan maken, maar ik ben diep teleurgesteld over de hele gang van zaken. Ik hoop dat de wethouder daar in zijn bijdrage nog op kan reflecteren.

Ten aanzien van het besluit: ik zal nog even overleggen met mij en mijn fractie over hoe we daar verder vorm aan geven.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Amendement 336 van de PvdA en GroenLinks steunen wij niet. Ik hoop dat er veel positiefs komt uit het gewijzigde amendement 337 en dat er nog mooie dingen gaan gebeuren. Ik heb het volste vertrouwen in de wethouder.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Om te beginnen wil ik terugkomen op het zinnetje waar ik in de eerste termijn over begon en dat strijdig is met de Regionale Huisvestingsverordening. Als de wethouder in zijn beantwoording zegt dat een corporatie deze sociale huurwoningen gaat exploiteren, is in principe duidelijk dat het op de goede manier geregeld gaat worden. In het zinnetje waarnaar ik verwees, staat alleen het woord "initiatiefnemer". Dat is in principe degene die het initiatief indient om te gaan gebouwen, dus in dit geval Weboma. Nogmaals, als dit uitgevoerd gaat worden door een corporatie ben ik gerustgesteld.

Ik ben niet gerustgesteld over hoe er is omgegaan met de kaders die de raad heeft gesteld. De heer Lavrijsen en de heer Posthuma hebben daar al iets over gezegd. Elke keer als deze raad iets te gedetailleerd op een zaak in wil gaan - die ene keer dat dat eens voorkomt - zegt het college

altijd: de raad geeft de kaders en het college maakt het beleid. Zo is het ook, maar dan moeten wij er als raad wel op kunnen vertrouwen dat het college zich houdt aan die kaders die de raad heeft gesteld. Dat is hier niet gebeurd, want sinds we hier in 2023 voor het laatst over gesproken hebben, heeft de gemeenteraad zich hier niet over kunnen uitspreken. Wij hebben een besluit genomen met kaders en we moeten er dan op vertrouwen dat het college die kaders uitvoert. Als wij in de tussentijd niet hebben kunnen bijsturen, worden wij nu bij de volgende stap inderdaad erdoor overvallen dat het college zich daar niet aan heeft gehouden. Het klopt wat de wethouder zegt: er waren ook andere kaders die uiteindelijk anders uitgepakt hebben, zoals het kader van 25% sociale huur, maar dat ligt anders. Daar heeft deze raad immers een besluit over genomen, namelijk de Woonvisie, waarin dat anders moest. Daar hebben we zelf voor gekozen. Als wij over een van de vier kaders uiteindelijk een ander besluit nemen, is het niet zo dat het college dan vrij is om die andere drie kaders ook niet in te vullen. Dat is wel wat de wethouder in zijn eerste termijn zei. Daar heb ik me ernstig aan gestoord. Ik verwacht van het college dat kaders die door de raad zijn vastgesteld en die niet door de raad worden aangepast, gewoon worden uitgevoerd.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Elst, een enkele vraag, een verzoek om reflectie en een gewijzigd amendement.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het gewijzigde amendement 337: het is fijn om te zien dat de namen van alle fracties eronder staan. We steunen dat graag en we doen onze uiterste best om het maximale eruit te halen.

De vraag van D66: middels de klankbordgroep blijven we onze uiterste best doen om de omwonenden zo goed mogelijk te betrekken. We behouden dus de bestaande structuur. Daar geven we zo goed mogelijk invulling aan.

De heer Maassen: ja, de corporatie is het plan; dat is in dezen ook de preferred partner. Het is nog niet besloten, maar we zullen ons er tot het uiterste voor inzetten dat een corporatie gaat verhuren, omdat dat de daartoe aangewezen instelling is. Binnen de kaders werken: zo goed mogelijk, maar in dit geval zijn we getackeld door veranderende wetgeving. We waren ervan uitgegaan dat dat algemeen en breed bekend was, omdat dat bij tal van andere woningbouwprojecten bekend was.

Er is verzocht om in te gaan op de gang van zaken rond woonwagens of het AB-huis. Daar ga ik nu niet op in.

De **voorzitter**: Dat was niet de vraag. Volgens mij was de vraag om te reflecteren op het gelopen proces in relatie tot de kaders. Die vraag ligt voor; die heeft niets met het AB-huis of woonwagens te maken, maar heeft betrekking op de Jan Evertsenlaan.

Wethouder **Van der Elst**: Wat de kaders voor de Jan Evertsenlaan betreft zijn we getackeld door veranderende wetgeving. We zijn ervan uitgaan dat dat bij het vaststellen van de lokale Woonvisie bekend was en dus ook zo uitgevoerd zou worden, want het was een raadsbesluit om het zo te doen: minimaal 30% sociaal, 35% midden en slechts 35% vrije sector.

De heer **Maassen** (SP): Nou doet de wethouder het wéér; nou doet de wethouder het wéér. Hij doet wéér alsof die 30% sociaal het gebroken kader is, maar dat is niet waar, want dat is door deze raad daarna nog besloten. Het gaat niet om het kader van de 25% of 30% sociaal. Daar hebben we een besluit over genomen. Het gaat om de groencompensatie. Daar heeft de raad kaders voor vastgesteld en die heeft hij niet uitgevoerd. Daar zouden we graag een reflectie op willen horen in plaats van dat hij zich verschuilt achter een ander kader.

Wethouder **Van der Elst**: Van verschuilen is überhaupt geen sprake, maar die uitgangspunten - je mag ze "kaders" noemen, maar ik lees wat in dictum staat en daar staat "uitgangspunten" - hebben wel met elkaar te maken. Als je minder vrije sector kan bouwen, krijg je een ander beeld, een ander project en een ander verhaal om het verhaal nog commercieel sluitend te krijgen. Dat heeft effect op de hoogte en/of de bebouwde oppervlakte op het maaiveld.

De heer **Maassen** (SP): Het heeft inderdaad met elkaar te maken, maar precies tegenovergesteld aan zoals de wethouder het zegt, want het gaat gewoon om de parkeernorm die bij deze woningen hoort. Vrijesectorwoningen hebben een hogere parkeernorm dan sociale huur. We gaan meer

sociale huur bouwen dan oorspronkelijk voorgenomen en minder vrije sector. Er zijn dus minder parkeerplaatsen nodig. Het zou nu dus juist makkelijker moeten zijn.

Wethouder **Van der Elst**: Ik geloof niet dat ik het eens ben met die berekening, want er zijn veel meer elementen die de uiteindelijke parkeerdruk bepalen. Het gaat niet alleen om de sector waarin je bouwt, met de parkeernorm daaraan gekoppeld. Er zijn veel meer elementen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en opmerkingen uit de tweede termijn beantwoord en behandeld? Dat is het geval. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over naar de stemmingen. Zoals bekend komen eerst de drie amendementen in stemming en daarna het al dan niet gewijzigde voorstel.

In stemming komt amendement 336 van de PvdA en GroenLinks.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 5 tegen 16 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd en de fracties van het CDA, D66, de SP, Voorschoten Lokaal en de VVD ertegen hebben gestemd.

In stemming komt het gewijzigde amendement 337 van alle fracties.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt amendement 339 van het CDA, de VVD en Voorschoten Lokaal.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Met het aannemen van het gewijzigde amendement 337 en amendement 339 en de ontzettende noodzaak die wij voelen om betaalbare woningen in Voorschoten te bouwen stappen wij over onze toch wel aanwezige bezwaren tegen het plan heen en zullen wij voorstemmen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn absoluut niet te spreken over de hele gang van zaken. We vinden dat de amendementen 337 en 339 in ieder geval tot een lichte verbetering leiden, maar net zoals mijn collega van de SP zijn wij voor de bouw van betaalbare woningen. Uiteindelijk zullen we dus met pijn in het hart voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ook wij zullen met pijn in het hart voorstemmen. Met het aannemen van de amendementen kunnen we hiermee leven.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ik vind het gewoon heel teleurstellend dat ik dit besluit moet nemen, maar het is voor het algemeen belang wel het allerbeste.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Dit besluit valt mij zwaar, ook voor de generaties in de toekomst, want we hebben het over jongeren die geen woning kunnen vinden, maar we hebben ook een generatie daaronder. Alles wat we nu bebouwen staat vast. Al het groen dat we nu weghalen, halen we weg voor de jongeren, voor de generatie die nog onder de woningzoekenden komt. Dat valt me zwaar, maar het voorliggende plan en het komende gezondheidscentrum zijn op dit moment nodig in de buurt. Dat geldt ook voor de seniorenwoningen, die voor doorstroming gaan zorgen. Daarom zal ik voor dit voorstel stemmen.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Ik kijk naar de publieke tribune. Ik dank u allen. Ik denk dat u de vergadering wilt verlaten; dat vermoeden heb ik zomaar. Ik schors de vergadering anderhalve minuut, zodat eenieder de zaal kan verlaten.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: We gaan door met de rest van de agenda. Ik constateer wel dat er her en der niet zoveel spreektijd meer is, maar wie ben ik?

9. Ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2025-2040 (raadsregistratienummer Z/25/099850/449625)

De **voorzitter**: De Ontwikkelvisie bedrijventerreinen zorgt voor het benodigde kader om een gezonde economie en ruimte voor bedrijven op de bedrijventerreinen in Voorschoten te behouden en te versterken. Aan u ligt het raadsvoorstel voor om deze visie vast te stellen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. GroenLinks vindt ruimte voor bedrijven belangrijk. Er zijn in Voorschoten veel ambitieuze ondernemers die echt mooie dingen doen. Daar moet je ook ruimte voor maken. Het is belangrijk dat we dit op een zorgvuldige manier doen en dat we zorgen voor aantrekkelijke, veilige, duurzame bedrijventerreinen waar onze lokale ondernemers zich met trots kunnen vestigen en waar ze geholpen worden om stappen te zetten met hun bedrijf. Dit komt ook de mensen ten goede die er werken of bijvoorbeeld stage lopen. Dat past bij ons dorp. We hebben alleen gezien dat in de praktijk wel wat regie nodig is. In de ontwikkelvisie waarover we vanavond besluiten, staat waar het nu misloopt. Er is leegstand, de kavels zijn te klein, hier en daar is sprake van verkrotting en er is een mismatch met de geldende milieucategorie. Het loopt allemaal net niet lekker. Eigenlijk maken we onvoldoende gebruik van de ruimte die er ligt. Onze fractie denkt dat we daar als gemeente op moeten proberen te sturen. De wethouder blijkt dit gelukkig met ons eens te zijn. Dat blijkt niet alleen uit de tekst van de ontwikkelvisie, maar ook uit wat hij daarover zo gloedvol betoogde in de commissievergadering. Daar waren wij best blij mee; het was een mooie insteek en wij waren tevreden over die beantwoording.

Waar we in de commissie net als de Partij van de Arbeid, de SP en D66 wel over vielen, was de manier waarop een uitbreiding van de Dobbewijk in de Papenwegse Polder is opgenomen in de ontwikkelvisie. Desgevraagd had de wethouder daar in de commissie helemaal geen slecht verhaal over: het is een laatste mogelijkheid die we gebruiken als de rest niet meer werkt en als we echt klem zitten; dan gaan we zoeken naar iets van een minimale omvang, zo mogelijk tijdelijk. Daar kunnen wij op zich wel iets mee. De vraag is natuurlijk wel wanneer je echt klem zit en wanneer het echt nodig is. Die afweging zal voor GroenLinks natuurlijk anders zijn dan pak 'm beet voor de VVD. Dat weten we wel, maar wij kunnen goed uit de voeten met het principe om er op zo'n manier op te sturen. Dat proces staat wel in de ontwikkelvisie, maar er staan ook andere dingen over die uitbreiding. Er wordt gezegd dat die uitbreiding wenselijk is en dat zij al is ingetekend op kaartjes. Daar waren we toch wel wat scherp op, want deze tekst is ook integraal onderdeel van onze omgevingsvisie. Die omgevingsvisie is niet helemaal vrijblijvend; die bindt de gemeente. We moeten natuurlijk nog zien hoe dit in de praktijk uitpakt, maar het hele idee van de Omgevingswet is dat je, om het allemaal gemakkelijker te maken, als gemeente in grote lijnen aangeeft wat je wil gaan doen en dat je dan mensen de ruimte geeft zonder dat je dan nog heel veel kunt sturen om daar dingen mee te doen. Daar kun je iets van vinden, maar dan moet je wel uitkijken wat je precies in zo'n omgevingsvisie schrijft. Dat zou kunnen betekenen dat we de regie, die we hier zo graag willen hebben en die het college zo graag wil hebben, juist kwijtraken. Die uitbreiding staat dan in de omgevingsvisie en dan zegt een handige ondernemer: dat is mooi; dat is een lekker goedkoop stukje. Hij hengelt zich daarbinnen en wij hebben geen poot om op te staan om te zeggen: dat was eigenlijk niet de bedoeling, want dat wilden we gebruiken om een probleem op te lossen. Dan hebben we nog een probleem. En dan mogen wij als gemeente misschien ook het conflict met de provincie aangaan, want dat ligt dan bij ons.

Naar aanleiding van de commissievergadering hebben we het hierover gehad met de wethouder, omdat we graag willen dat hij aan de slag kan op de manier waarop hij aan de slag zegt te willen gaan. We zijn uiteindelijk uitgekomen op amendement 338. Daarmee halen we eigenlijk de directe verwijzingen naar dat stuk en die uitbreiding eruit: de kaartjes en de beschrijving ervan. We laten wel de ontwikkelladder staan, want we willen de wethouder de ruimte geven om het op die manier op te pakken, maar we denken dat dit, zonder dat we het hele plan hoeven te torpederen, de angel eruit haalt en dat we onszelf dan straks niet klem zetten op een manier die wij nooit bedoeld hadden. We hebben hierover overlegd met de wethouder. Hij zal er straks op reageren, maar ik wil hem alvast bedanken voor zijn open houding en zijn actieve meedenken. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA, de SP en D66, luidt:

"Amendement 338.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/099850/449625 Ontwikkelvisie Bedrijventerreinen 2025-2040, d.d. 3 juli 2025,

constaterende dat:

a. *in het raadsvoorstel Ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2025-2040 een uitbreiding van bedrijventerrein Dobbewijk in de Papenwegse Polder als 'wenselijk' wordt opgevoerd;*
b. *de Papenwegse Polder behoort tot de Landgoederenzone (groene buffer) van de Kwaliteitskaart van de provincie Zuid-Holland en is aangewezen als 'Belangrijk weidevogelgebied' en deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Zuid-Holland;*
c. *in het provinciale gebiedsprofiel Duin Horst en Weide, waar de Papenwegse Polder onderdeel van is, geen ruimte is opgenomen voor schaalvergroting van bedrijfsterreinen;*
d. *de Papenwegse Polder, net als de Duivenvoordecorridor, middels het unaniem aangenomen amendement 123 van de Voorschotense gemeenteraad in juni 2021 beschermd wordt tegen bebouwing met zonneweides;*

overwegende dat:

e. *de portefeuillehouder bij de commissiebehandeling aangaf een eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein Dobbewijk in de Papenwegse Polder pas te willen overwegen als laatste mogelijkheid en deze dan minimaal en zo mogelijk slechts tijdelijk te willen toestaan;*
f. *het opnemen van een concrete omschrijving van een uitbreiding van de Dobbewijk, inclusief kaartjes van het gebied, kan leiden tot verplichtingen richting toekomstige initiatieven, zelfs als die door de gemeente als niet wenselijk worden gezien, omdat de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen integraal onderdeel is van de bindende Omgevingsvisie;*

van mening dat:

g. *het open karakter van de Papenwegse Polder en het kwetsbare weidevogelgebied waardevol is en hier zorgvuldig mee moet worden omgegaan;*

Besluit beslispunt 1 van het raadsvoorstel te wijzigen naar:

1. De Ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2025-2040 vast te stellen, met de volgende wijzigingen:

a. *De kaartjes op pagina 3, 18 en 19 worden verwijderd.*
b. *De volgende tekst op pagina 9 wordt verwijderd: 'Beperkte uitbreiding aan de westkant van de Dobbewijk is wenselijk voor een gezonde economie in Voorschoten. Dit zorgt namelijk voor groei- en verhuismogelijkheden van bedrijven binnen Voorschoten, waardoor andere plekken weer kunnen worden herontwikkeld. Ook zorgt dit voor compensatie van vierkante meters grond die op andere terreinen wordt ingeleverd ten behoeve van noodzakelijke transformaties naar ander ruimtegebruik, zoals bij Hofweg-Noord of creatie van ruimte voor verduurzaming of vergroening.'*
c. *De volgende zin op pagina 14 onder het kopje Hofweg-Noord wordt verwijderd: 'Ruimtelijke compensatie vindt plaats in de Dobbewijk.'"*

Dat actieve meedenken zien we ook in het amendement dat het CDA straks zal indienen en waar wij ook op staan. Daarmee wordt meer gestuurd op het proces. Daar kunnen wij ons goed in vinden. Wij gaan ook graag mee met de motie die het CDA straks zal indienen.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. In de commissie gaven we al aan dat we dit plan weinig ambitieus vinden. Dat is jammer. We kunnen ons op zich vinden in amendement 340 over een gedegen besluitvorming. Wat amendement 338 betreft: de oppositiepartijen spraken de vorige keer al duidelijk uit dat er een bezwaar is tegen de uitbreiding van de Dobbewijk. Uiteraard is dat niet het enige middel dat je kan inzetten voor een verbetering van de economie, maar het bevreemdt ons toch dat het college hierbij betrokken is geweest. In het stuk wordt eigenlijk gezegd dat het niet uitbreiden van de Dobbewijk zorgt voor een risico op krimp van de Voorschotense

economie. Wanneer er geen groei- en schuifruimte wordt gecreëerd, gaat dit ten koste van de ontwikkelruimte voor bedrijven, de verduurzaming en de energietransitie. Het beperkt ook andere ruimtelijke claims op bedrijventerreinen in Voorschoten. Uiteindelijk heeft dit consequenties voor de lokale werkgelegenheid, et cetera. Krimp van de economie en van de werkgelegenheid is niet aanvaardbaar, zegt het college, want we hebben al een kleine economie. Dat is waar. Ik denk dat bedrijventerreinen in de toekomst steeds belangrijker gaan worden. Wij als consumenten veranderen onze behoeften. Elektrificatie zorgt bijvoorbeeld voor andere behoeftes bij garages. Er zal in de toekomst nog wel een verschuiving plaatsvinden. Verder creëren wij natuurlijk veel huizen. Men wil veel betaalbare huizen en die mensen hebben ook recht op werkgelegenheid in de buurt. Met een beetje mazzel kunnen ze als beleidsmedewerker in Den Haag gaan werken, als advocaat op de Zuidas of, als ze heel veel mazzel hebben, als arts in een van de nieuwe gezondheidscentra in Voorschoten. Maar ja, zo werkt het natuurlijk allemaal niet. De concrete vraag aan het college waarmee ik wil afsluiten, is: college, hoe wilt u er ondanks deze draai voor zorgen dat het door uzelf aangedragen risico op krimp van de economie voldoende beperkt wordt?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Deze ontwikkelvisie kent een traject met participatie door ondernemers, inwoners en andere belanghebbenden, borduurt voort op de regionale bedrijventerreinenvisie en wordt onderdeel van onze omgevingsvisie. Het is dus een belangrijk document. Voorschoten is een forensendorp, maar wij willen geen slaapdorp worden. Voorschoten heeft in verhouding tot het dorp een kleine economie. Daarom is het belangrijk dat de bestaande werkgelegenheid behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt. De voorliggende visie bevat een maatwerkvoorstel voor de bedrijventerreinen. Het bedrijventerrein Dobbewijk springt eruit als belangrijke speler. We gaven in de commissie Burger en Bestuur in juni jongstleden aan dat naast maatwerk een bepaalde prioritering wenselijk is: eerst een goede invulling van het Mexx-terrein en van andere leegstaande gebouwen en ruimte, en pas dan verder invulling geven aan de visie. De door de wethouder toegezegde kwaliteitscriteria willen we graag van een duurzame invulling voorzien. Die worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma, dat een collegebevoegdheid is. Zoals aangekondigd dienen wij samen met GroenLinks amendement 340 in, waarin wij voorstellen om een ruimtelijk groeimodel op te nemen, de Ladder duurzame verstedelijking te volgen in de uitvoeringsagenda en een uitwerkingskader voor te leggen aan de raad. Het amendement luidt:

"Amendement 340.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel agendapunt nr.7 Ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2025-2040 d.d. 3 juli 2025,

constaterende dat:

a. *in de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen ruimte wordt geboden voor uitbreiding van de Dobbewijk aan de westkant;*
b. *het ruimtelijke kader van de vastgestelde economische profielen uit de kaderstellende notitie ongewijzigd is opgenomen in de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen;*
c. *de zone waarin uitbreiding van het bedrijventerrein mogelijk wordt geacht door de gemeente onderdeel is van het provinciaal kroonjuweel, en de bescherming is vastgelegd in de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland;*

overwegende dat:

a. *de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen voor versterking van de bedrijventerreinen eerst inzet op het stimuleren van relocatie in het dorp, vervolgens op intensiveren en verdichten van de bestaande bedrijventerreinen, en als laatste mogelijkheid uitbreiding aan de westkant van de Dobbewijk;*
b. *van uitbreiding alleen sprake kan zijn wanneer binnen de huidige ruimte geen optimalisatie- of verdichtingsmogelijkheden meer zijn;*
c. *door de beschermde status van de uitbreidingslocatie door de provincie een initiatief voor uitbreiding alleen kans van slagen heeft wanneer bij de provincie wordt aangetoond dat er een evident maatschappelijk belang is;*
d. *de raad bij andere ruimtelijke ontwikkelingen een uitwerkingskader heeft vastgesteld dat leidend is voor de ontwikkeling;*

Besluit:

Beslispunt 2 te wijzigen in: Het college opdracht te geven voor het opstellen van een uitvoeringsagenda voortvloeiend uit de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2025-2040 en hierin het volgende op te nemen:

- *een ruimtelijk groeimodel voor de uitbreidingszone van de Dobbewijk;*
- *expliciet de Ladder duurzame verstedelijking, waarin de volgordelijkheid van relocatie, intensiveren, verdichten en als laatste mogelijke uitbreiding wordt omschreven.*

en het volgende beslispunt toe te voegen:

4. Het college opdracht te geven aan de raad een uitwerkingskader voor te leggen voordat het college besluit over een afwijking op het tijdelijke omgevingsplan via een buitenplanse omgevingsactiviteit."

Op bladzijde 9 staat bij "Economische dynamiek": "De bedrijventerreinen zijn en blijven een veilige en prettige plek om te ondernemen. Daarvoor gaan we actief in op de transformatie of herbestemming van leegstaande panden en percelen." In de kaderstellende notitie die op 24 oktober 2024 in de commissie en op 14 november 2024 in de raad werd besproken, staat onder "Tegengaan leegstand": "Het voorkomen van ongebruikte en verlaten panden. Enkele voorbeeldmaatregelen om dit tegen te gaan zijn: leegstandswetverhuur, transformatie of herbestemming, stimuleren revitalisering." Leegstandswetverhuur komt niet meer terug in de voorliggende visie, waarmee het de gemeente ontbreekt aan juridische instrumenten om leegstand tegen te gaan. We hebben daarom de motie Opstellen beleidsnotitie leegstand niet-woningen voorbereid, waarin we het college verzoeken om een beleidsnotitie voor te bereiden en aan de raad voor te leggen in Q1 2026. De motie, die mede wordt ingediend door GroenLinks, luidt:

"Motie 355.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d.3 juli 2025, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

a. *leegstand van niet-woningen op diverse plekken in Voorschoten al lange tijd een gegeven is (de Dobbewijk kent 6 leegstaande panden, het centrum een meervoud hiervan);*
b. *Voorschoten tot op heden nog niet over juridische instrumentarium beschikt om leegstand bij niet-woningen tegen te gaan…- zie beantwoording technische vragen nr. 729 d.d. 22 oktober 2024;*

overwegende dat:

c. *voorliggende visie bedrijventerreinen als doel heeft: Het behoud van een sterke lokale economie, waarbij lokale ondernemers voldoende ruimte wordt geboden hun bedrijfsactiviteiten te kunnen continueren;*
d. *leegstaande panden een aantasting vormen voor een gezonde lokale economie;*
e. *de kaderstellende notitie Ontwikkelvisie bedrijventerreinen, vastgesteld in de raad van november 2024, onder 1.4 als maatregel om leegstand tegen te gaan, naast transformatie, herbestemming, stimuleren van revitalisering ook een leegstandswetverhuur als maatregel noemt;*

van oordeel dat:

f. *juridische instrumentarium bij kan bijdragen aan een goede invulling van herontwikkeling van leegstaande panden van derden;*

verzoekt het college:

1. een beleidsnotitie aanpak leegstand niet-woningen in Voorschoten voor te bereiden;
2. deze beleidsnotitie uiterlijk in Q1 2026 aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Reinke** (VVD): Een welgemeende vraag over leegstandsverhuur: heeft de CDA-fractie het hier over het invullen van woningen in niet-woningen of over het dwingen van eigenaren om weer een nieuw bedrijf te vinden voor hun pand? Welke concrete invulling wilt u eraan geven?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): We praten over niet-woningen, want voor woningen hebben we al een Leegstandsverordening met elkaar vastgesteld. Het gaat dus om niet-woningen en het gaat niet zozeer om dwingen, maar wel om het achter de hand hebben van een juridisch instrument als allerlei andere maatregelen niet blijken te werken, maar het wel wenselijk is om met elkaar bepaalde doelen te bereiken in ons dorp.

De heer **Reinke** (VVD): Die ratio is mij duidelijk, maar welk doel wilt u bereiken? Wilt u de gemeente dwingen om er een ander bedrijf in te doen? Ik begrijp niet wat u wilt gaan doen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Er zijn verschillende opties. Het gaat niet alleen om de bedrijventerreinen. Het gaat bijvoorbeeld ook om het centrum; daar kan dit ook van invloed zijn met de Leegstandswet niet-woningen. Daarmee kan je eventueel sturen op bepaalde facetten. Je kunt daarmee bijvoorbeeld ook inzetten op een huurverlaging; dat zou aantrekkelijk kunnen zijn voor bedrijven om er juist in te komen. Nu is dat minder aantrekkelijk door allerlei belastingtechnische maatregelen.

Verder willen we graag ons standpunt over de Donkwoning herhalen. Een zorgwoningcomplex op het terrein van de Donkwoning, zoals vermeld in het raadsvoorstel, vinden wij onwenselijk. Het wijzigen van de bestemming vinden wij alleen opportuun als dit het creëren van jongerenwoningen in het huidige aanwezige pand dient.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik kan het heel kort houden. In de commissievergadering heeft de SP de zorgen geuit die door de heer Deuzeman ook namens GroenLinks naar voren zijn gebracht. Die zorgen gaan vooral over hoe wijd je de deur openzet om het bedrijventerrein Dobbewijk uit te breiden als je dit voorstel op deze manier aanneemt. Het door de heer Deuzeman ingediende amendement is een goede manier om daar wat meer controle op te houden. Wij hebben dat amendement daarom medeondertekend. Ook amendement 340 en motie 355 zijn wat ons betreft verbeteringen van het voorstel. Die zullen wij steunen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. In de commissievergadering heb ik hierover namens mijn fractie gezegd dat bedrijvigheid en het mkb goed zijn voor onze lokale economie, voor werkgelegenheid en voor reuring. Het zijn de betrokken ondernemers die de sponsoren zijn voor onze verenigingen. Het zijn de ondernemers die meedenken en meedoen om de omgeving levendiger te maken. In de commissie was de inspreker namens de bewoners van de Dobbewijk heel duidelijk. Ook die woorden nemen wij mee in ons oordeel over deze ontwikkelvisie. Ook vinden wij het belangrijk om als gemeente duidelijk te zijn over de locatie waarop we onze bedrijven zouden willen vestigen en waarom. Dit zijn allemaal redenen waarom het belangrijk is dat we deze visie nu bespreken, zodat we verder kunnen.

Een voorliggend besluitpunt is het vaststellen van de ontwikkelvisie. Bij een visie stel je de kaders vast. Deze kaders zijn straks de criteria waarop de uitvoering getoetst wordt. Een kader vaststellen is onze taak. Daarom hebben wij met GroenLinks, de Partij van de Arbeid en de SP het eerder ingediende amendement ingediend. Volgens ons is dat een vertaling van de antwoorden die de wethouder gaf tijdens de commissievergadering. In de commissie hebben we uitvoerig besproken dat de teksten die we voor ons hadden, toch eigenlijk iets anders waren dan de uitleg die de wethouder gaf. Ik hoop dat het amendement een vertaling daarvan is, maar ik hoor graag de reactie van de wethouder daarop. Wij danken GroenLinks trouwens voor het nemen van het voortouw om de beraadslaging in de commissie te vertalen in dit amendement.

Dan de reactie op het andere amendement en de motie. Allereerst hoor ik graag ook de reactie van de wethouder op motie 355. Er is gezegd dat deze motie het behoud van een sterke lokale economie kan ondersteunen. Erkent en herkent de wethouder dit en is hij het met dit verzoek eens? Wij vragen ons door de inbreng van de heer Reinke eigenlijk ook af of dit helpt: is dit een manier om dit voor elkaar te krijgen? Of helpt het een beetje? Dat is ook goed, maar we willen een beetje een inschatting krijgen. Graag een reactie daarop.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voor ons ligt een mooi raadsvoorstel, de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen. Wat ons betreft is het een helder stuk, dat de huidige bedrijventerreinen en de kleinere terreintjes accuraat beschrijft en in kaart brengt, ook letterlijk, maar daar gaat amendement 338 al over, waarover later. In de commissievergadering, waar ik niet bij was maar die ik heb teruggekeken, hebben veel partijen hun best gedaan om bezwaren te vinden waarom dit stuk onvoldragen zou zijn. Dat woord is vaak gebruikt. In de behandeling kreeg zelfs onze huidige NAVO-baas Rutte nog wat aandacht. Dat geeft maar weer aan hoe belangrijk deze visie is voor de raad. Er is veel gezegd over nut en noodzaak van het gebruiken van het groen dat grenst aan de Dobbewijk. Daar is gelukkig vrijwel iedereen kritisch over geweest. Wij als Voorschoten Lokaal zijn dat ook, want ook wij willen dat groen zo veel mogelijk groen blijft. Hoewel het visiedocument een volgorde aangaf in de aanvliegroute om de benodigde route op te hoesten en de doelstellingen te realiseren, namelijk relocatie, intensiveren en verdichten, is er blijkbaar toch meer behoefte aan comfort om dit nog te benadrukken, met name omdat deze visie straks een integraal onderdeel wordt van de ontwikkelvisie. De heer Deuzeman heeft dat al helemaal uitgelegd. Daarmee raken we dus eigenlijk de regie kwijt als wij amendement 338 niet aan zouden nemen. Die regie willen we juist houden, omdat een van de belangrijkste redenen waarom we dit stukje groen zouden willen gebruiken, is als dat echt nodig is om gewenste schuifruimte te realiseren en als die dan binnen no-time weg zou zijn. Wij vinden amendement 338 dus een heel goed amendement. Dat zullen wij dus steunen.

Het CDA heeft amendement 340 ingediend, eigenlijk met dezelfde intentie: handen af van het groen zolang dat kan. Daar zijn wij het natuurlijk helemaal mee eens, want wij vinden de aanrijroute vanuit Wassenaar sowieso een mooie aanrijroute; dat is een van de mooie entrees van ons dorp. Wij willen dus dat dat zo lang mogelijk groen blijft in ons toch wel verstedelijkte dorp. Het CDA verzoekt in hetzelfde amendement om een uitwerkingskader. Dat kunnen wij alleen maar toejuichen. We wachten wel even de reactie van de wethouder op dit amendement af, maar we hebben een positieve grondhouding.

Dan is er nog motie 355 van het CDA over de leegstand. Dat is een interessante inbreng. Is het instrumentarium inderdaad echt nodig om leegstand beter te managen richting niet-leegstand? Wij wachten ook hierop even de mening van de wethouder af.

Verder hebben we het in de commissie - jullie, want ik was er niet bij - erg gehad over de functiemenging: wonen en bedrijven op één terrein, de Dobbewijk. In dat kader is ook de Donkwoning benoemd, die bestempeld is als een bedrijf, terwijl er mensen wonen. Ik begrijp uit de tamtam van het dorp dat de eigenaar van de Donkwoning ontwikkelplannen heeft om daar iets te gaan doen met wonen met een zorgcomponent. Mijn vraag is hoe de wethouder hiertegen aankijkt als deze ondernemer zich meldt. Kan er bijvoorbeeld met coulance en creativiteit naar zijn plannen worden gekeken om die toch in te laten passen zonder dat het woondeel een negatief effect gaat hebben op het bedrijvendeel dat eromheen zit? Dat betreft met name de ontwikkeling van het Mexx-terrein, dat ernaast ligt.

Verder vinden wij dit een helder visiedocument, waar een fatsoenlijke uitvoeringsagenda uit voort kan komen. De ingebrachte amendementen lijken ons een behoorlijke verbetering. We wachten de reacties van de wethouder af. Amendement 338 gaan wij sowieso steunen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Zoals de heer Deuzeman al zei, is de economische vitaliteit van Voorschoten erg belangrijk. Als PvdA zijn we dan ook echt voorstander van ruimte voor kleinschalige bedrijvigheid, goede werkplekken voor praktisch opgeleide inwoners en het bieden van vestigingsmogelijkheden aan lokale ondernemers, zzp'ers en starters. Op dat punt zitten er mooie elementen in deze visie. Ik denk ook aan het benutten van het stationsgebied, ruimte voor kleine bedrijven en de aandacht voor de herstructurering op de Hofweg en in de Dobbewijk. Maar als we vanavond een strategie vaststellen die vergaande ruimtelijke implicaties heeft, zoals een mogelijke uitbreiding van 5,5 hectare bedrijventerrein aan de Papenwegse Polder, moet die strategie wel voldragen zijn. De heer Van Duivendijk heeft zijn huiswerk gedaan; hij heeft goed teruggekeken en in het debat ging het hierover. Ik wil meegeven hoe dat allemaal gelopen is.

Even over de transparantie en de feiten die daarbij horen: de wethouder had in eerdere overleggen gezegd dat het om een beperkte of minimale uitbreiding van de Dobbewijk ging. Kijkend naar de cijfers - we hebben hier ook technische vragen over gesteld - blijkt dat het over 6 hectare gaat. Dat is een groei van ongeveer 23% van de hele Dobbewijk ofwel negen voetbalvelden. Dat is niet

een kleine uitbreiding; dat is een hele grote uitbreiding. Ik vind dat we dat goed duidelijk moeten maken, transparant, feitelijk en zonder verbloemingen. Het tweede punt dat wij inbrachten en waar meerdere partijen een punt van maakten, was efficiënter ruimtegebruik in de Dobbewijk. We constateren dat er op het huidige terrein veel open ruimtes zijn die niet goed ingevuld worden. Er zijn veel kleine hallen en veel opslag. Het voormalige Mexx-terrein is grotendeels ongebruikt. Als we onze schaarse grond en zeker het groene landschap willen opofferen voor bedrijvigheid, moet je eerst alles uit de bestaande ruimte halen. Een economisch beleid vraagt om optimalisatie en niet om uitbreiding als reflex. Het derde belangrijke punt was de afstemming met de omgeving. Het gebrek aan overleg heeft ons werkelijk verbaasd. In november vorig jaar zei de wethouder nog dat hij met de provincie in gesprek zou gaan. Wat blijkt uit de beantwoording van de technische vragen en uit de behandeling in de commissie? Er is geen ambtelijk overleg met de provincie geweest, geen bestuurlijk gesprek, ook geen regionale afstemming met Holland Rijnland of Economie071, terwijl in de Regionale Bedrijventerreinenstrategie, die nota bene in september 2024 is vastgesteld, Voorschoten helemaal niet genoemd wordt als uitbreidingslocatie. Het voorstel is daarmee in onze ogen best kwetsbaar. Een strategie maak je niet in een ivoren toren, zeker niet als je groene ruimte wil opofferen. Dan betrek je de regio, de provincie, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed - denk aan het beschermde dorpsgezicht - en mensen met verstand van natuur. Dat is allemaal niet gebeurd. De kern van mijn bijdrage komt neer op één vraag aan de wethouder: wat is nu uw visie op deze uitbreiding? Met andere woorden: waarom is die nodig? Graag een reactie.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder De Bruijn om de vragen te beantwoorden en in te gaan op de amendementen en de motie. Daarvoor krijgt u 4,5 minuut, want er zijn nog wat andere punten.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik denk dat ik het kort kan houden, want veel vragen kan ik beantwoorden aan de hand van de amendementen en de motie. Amendementen 338 en 340 scherpen allebei het proces, de afspraken en de prioriteitsstelling aan. Dat is inderdaad redelijk conform wat ik in de commissie heb aangegeven. Amendement 338 gaat meer over het aanpassen van de tekst in het huidige document en het weghalen van illustraties. Amendement 340 vraagt juist meer verduidelijking met betrekking tot de Ladder en de prioriteiten, meer in de uitwerking en het proces richting het uitwerkingsplan. Ik kan met beide amendementen goed uit de voeten. Ze geven wat mij betreft een goede richting, omdat wij toch eerst de eerste stappen willen nemen, zoals we dat ook hebben besproken, maar omdat ze aan de achterkant toch ook de ruimte bieden om daar eventueel nog uit te breiden, mocht dat nodig zijn. Daarbij is wel belangrijk - dat is eigenlijk ook de vraag van de VVD - dat we de andere kansen en instrumenten die straks ook beschikbaar zijn om te schuiven en die ruimte goed in te delen, met elkaar goed aangrijpen. Ik heb het daarbij bijvoorbeeld ook over de ROM. Ik nodig u ook echt uit: volgende week woensdag is de themasessie over de ROM. Dat wordt voor ons heel belangrijk. Als we zo weinig mogelijk in het groen willen doen, moeten we echt zo'n instrument gebruiken. Het is belangrijk om dat te noemen.

In de motie wordt gevraagd om een beleidsnotitie leegstand. In de beschrijving wordt meer gekeken naar een leegstandsverordening. Ik ontraad de motie. We weten wat de grootste redenen van leegstand zijn. Die redenen willen we juist aanpakken. Daarnaast: als je het echt concreet over een leegstandsverordening hebt, dan betekent dat wel wat. Dat betekent echt een inbreuk op de vrijheid, ook van een pandeigenaar, en echt een stukje dwang vanuit de gemeente. Ik vind dat wel heel ver gaan en ik denk dat dat echt een uiterste stap moet zijn. Ten slotte misschien heel praktisch: ik heb ook geen handjes, geen capaciteit, om nu een beleidsnotitie leegstand op te stellen en al helemaal niet om dat te doen voor Q1 2026. Vandaar dat ik de motie wil ontraden.

Er is een vraag gesteld over de Donkwoning. We zullen echt moeten kijken wat het plan exact wordt. Het is nu inderdaad een woning. Het is ook erfgoed. Dat betekent dat met name daar heel veel kaders en beperkingen zitten, maar om de zojuist genoemde redenen is het belangrijkste element dat we niet, door ineens toch woningen toe te voegen, een extra beperking opwerpen aan de kant van het bedrijventerrein. Als wij straks willen verdichten, bijvoorbeeld verhogen of wat dan ook, moet het niet zo zijn dat er dan wordt gezegd: o ja, er zijn nu woningen en we zijn er allemaal tegen of de woningen beperken het. Dat is de balans waar we naar zoeken.

De PvdA vroeg waarom het nodig is. Of het uiteindelijk echt nodig is, zullen we moeten zien. Dat hangt helemaal af van de concrete vraag vanuit de regio en vanuit concrete ondernemers, maar ik denk dat de visie die we nu met elkaar afspreken om eerst die andere stappen te nemen, een hele goede is. Als je op een gegeven moment op het punt komt dat het Mexx-terrein helemaal vol is en dat we alles hebben geschoven - en we willen ook nog klimaatadaptatie, groenomzoming en

inpassing van Liander - kan ik me voorstellen dat je op een gegeven moment op het punt komt dat je echt die kant op moet, maar ik denk dat we met elkaar goede afspraken maken, zodat u als raad dan ook aan bod komt om daarover goed van gedachten te wisselen met mij of mijn opvolger.

De heer **Posthuma** (PvdA): Wat voor beeld of idee heeft u van wat er dan zou moeten gebeuren met die uitbreiding? U noemt een aantal dingen die zouden kunnen gebeuren, maar die zouden misschien ook binnen het huidige Mexx-terrein opgevangen kunnen worden. Voor Voorschotense begrippen is 6 hectare best wel fors. Wat wilt u met die 6 extra hectare gaan realiseren? Wat voor bedrijvigheid moeten we ons daarbij voorstellen?

Wethouder **De Bruijn**: Dan moet ik teruggrijpen op het tweede amendement dat er nu ligt, want dat vraagt echt om een groeivisie, een groeimodel. Ik denk dat het belangrijk is om dat te noemen, want het gaat niet direct om 6 hectare. Je gaat stapje voor stapje kijken: waar liggen de noodzaak, de urgentie en de behoefte? Je gaat dus kijken waar we beginnen. Het stukje grond naast De Groot zou bijvoorbeeld heel logisch zijn; ik weet niet of iedereen dat voor zich heeft. Dan zit je eigenlijk al op dezelfde lijn van een stukje verharding en verstening. Als het Mexx-terrein vol is, zou het logisch zijn om daar de eerste stap te maken. Dan zou je stapje voor stapje verder kunnen gaan. De 6 hectare die we hebben ingetekend, is voor ons de max, zoals wij het zien. Wat zijn dat voor soort bedrijven? Dat kunnen bedrijven zijn die nu al in de Dobbewijk zijn en die schuiven. Het zijn in ieder geval het soort bedrijven die we aangeven binnen de kaders. Dan heb ik het bijvoorbeeld ook over middelgrote units, waarvan het merendeel bijvoorbeeld op de maakindustrie is gericht.

De heer **Posthuma** (PvdA): Aan het einde hoorde ik wat inkleuring en invulling. Waar ik een beetje bang voor ben - ik noem het "de puist", die uitsteekt bij de Dobbewijk - is dat het alleen gebruikt wordt voor opslag. Dat vind ik niet echt een toevoeging aan het geheel. Als er iets aan bedrijvigheid komt, kan ik me voorstellen dat die kwalitatief is, misschien met veel praktisch geschoolden, en behoort tot de maakindustrie, waar u het over had. Ik ben op zoek naar wat die kwalitatieve impuls in dat gebied is waar groen eventueel voor zou moeten wijken. Wat mij betreft zou groen niet moeten wijken voor de een of andere opslag. Dat vind ik echt zonde; dat kan niet. Wat zou het in de ogen van de wethouder dan wél moeten zijn?

De **voorzitter**: Wethouder De Bruijn, graag een bondig antwoord.

Wethouder **De Bruijn**: We zijn het met elkaar eens over de opslag of DC's. We geven in de visie heel duidelijk aan dat we daar niet naar zoeken. Dat zorgt niet voor werkgelegenheid en voor meerwaarde. Ik gaf al aan dat het juist gaat om die maakindustrie. Het zou afgeleide industrie kunnen zijn, bijvoorbeeld toeleveranciers voor de industrie op het Bio Science Park. Daar zou ik heel veel opties zien, maar ik denk dat we echt op dezelfde lijn zitten.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik zou graag van de wethouder willen vernemen wanneer het instellen van een leegstandswetregelgeving een laatste stap is. Welke andere mogelijkheden heeft hij? Er staan allerlei mogelijkheden in het stuk, maar als we dit niet hebben, hoe gaat u dat dan doen? Want dan kunt u niet verder; dat klopt toch?

Wethouder **De Bruijn**: Het belangrijkste wat je het eerst moet doen, is in gesprek gaan met de grondeigenaar, de eigenaren van de panden die leegstaan. Dan kun je daar goede afspraken mee maken. Het volgende zou bijvoorbeeld het instrumentarium zoals een ROM zijn, een regionale ontwikkelingsmaatschappij, die die gronden bijvoorbeeld opkoopt. Je gaat dus juist in gesprek met die grondeigenaren. Wij als college - ik in ieder geval - geloven juist heel erg in de dialoog en niet in dwang, want ik denk niet dat we dan het juiste resultaat krijgen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik wil graag van de wethouder horen waarom hij dat ziet als dwang, want de Leegstandswet biedt juist ook de mogelijkheid om op te kopen. Andere gemeenten in de regio hebben dit juist daarvoor aangenomen. Kunt u mij dus uitleggen waarom u dat niet zo ziet?

Wethouder **De Bruijn**: Ik had het over een leegstandsverordening, zowel voor het centrum als hier. Die bestaat uit een paar componenten. De eerste component is dat partijen verplicht zijn aan de gemeente te melden dat er iets vrijkomt. Dan komt er op een gegeven moment wel degelijk een dwangelement: de gemeente kan afdwingen dat een pandeigenaar een ander bedrijf toegang geeft of laat huren, misschien wel voor een lagere prijs. Ik vind het eigenlijk niet aan de gemeente om dat soort beslissingen te nemen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter, ik wil graag een schorsing, als dat kan.

De **voorzitter**: Uiteraard. Hoelang wilt u schorsen?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Maximaal tien minuten.

De **voorzitter**: Dan doen we echt tien minuten, want anders zitten we hier weer over een halfuur.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Heeft mevrouw Kortekaas een heldere uitkomst van de schorsing die relevant is voor de raad?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Dat klopt, voorzitter. Die wil ik graag delen. We hebben overleg gehad over de motie. Daarin staat de termijn van Q1 2026. Wij willen "Q1" laten vervallen. Als de griffie dat zou kunnen wijzigen, hopen we daarmee een werkbaar document te hebben gecreëerd.

De **voorzitter**: "Q1" gaat uit de motie; voor het overige blijft de motie gehandhaafd. De griffie gaat de motie wijzigen. De gewijzigde motie wordt straks rondgestuurd en komt straks in stemming. Het gewijzigde dictum van de motie luidt:

"verzoekt het college:

1. *een beleidsnotitie aanpak leegstand niet-woningen in Voorschoten voor te bereiden;*
2. *deze beleidsnotitie uiterlijk in 2026 aan de raad voor te leggen."*

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de inhoudelijke beantwoording en zijn positieve advies over ons amendement. Dat helpt; dat maakt het voor ons een stuk makkelijker om hiervoor te stemmen. Wij staan ook onder de motie. Wij horen de zorgen daarover: wat is precies de bedoeling daarvan? De motie vraagt om in kaart te brengen welk instrumentarium we hiervoor hebben, juist omdat we de problemen van leegstand nu concreet zien. Het was ook aangekondigd in de eerdere startnotitie. Er was eerder dus ook zicht op dat het misschien nuttig is om een instrumentarium te hebben. Misschien is de conclusie dat we daar niks zinnigs kunnen doen, maar het is belangrijk om daarnaar te kijken. We zijn dus toch geneigd om de motie te steunen, al moet zij natuurlijk wel uitvoerbaar zijn voor het college; dat begrijpen wij.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. De uitleg van de wethouder gehoord hebbende kunnen wij beide amendementen steunen. Voor ons is het belangrijk dat er een focus blijft op het niet laten krimpen van de toch al heel kleine economie van Voorschoten. Wij begrijpen nog steeds niet welk doel met de motie gediend kan worden. Leegstand tegengaan bij woningen is natuurlijk een heel ander verhaal, want dan heb je een kwetsbare groep. Hier gaat het om het beschermen van het ene bedrijf tegenover een ander bedrijf door er weer een bedrijf in te zetten. Ik zou niet weten waarom we dat soort ontzettend harde maatregelen moeten inzetten. Bovendien kost dit ambtenarencapaciteit. Ik denk dat dat geld beter geïnvesteerd kan worden in een mooi, duurzaam en veilig bedrijventerrein om daardoor leegstand te voorkomen dan in dit soort middelen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Het is mooi dat we een VNG hebben die ons voorziet van allerlei modelverordeningen. Dan is het een kwestie van keuzes en copy-paste. Ik denk dus dat dat wel los zal lopen. "Q1" is uit de motie. Daarmee wordt het haalbaar om het volgend jaar op een bepaald moment te realiseren. Wij bieden ons college daarmee ook een instrumentarium om, wanneer dingen niet lopen zoals we zouden willen, toch nog iets te doen.

We zouden amendement 338 heel graag steunen, maar we zitten een beetje met de vraag wat dit betekent voor onze eigen bedrijven. Komen die dan op een wachtlijst? Hebben ze voorrang? We gaan met elkaar een ROM-B oprichten. Dat betekent dat bedrijven, grond of plekken opgekocht worden en in de regiopot worden gestopt. Dan hebben we er als Voorschoten niet zo heel veel over te zeggen, behalve vanuit onze ontwikkelvisie. Dan is het belangrijk om te weten of, als we de tekst weglaten zoals voorgesteld in amendement 338 van GroenLinks en andere partijen, onze

bedrijven nog steeds de mogelijkheid hebben om voorrang te krijgen. Als dat niet zo is, wil ik de wethouder vragen of hij daarvoor wil pleiten en wil toezeggen dat dat ook zijn doel is in de regio.

De **voorzitter**: De gewijzigde motie is rondgestuurd.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik ga in op de motie, want daarover waren wij nog aan het delibereren. Het college verzoeken om een beleidsnotitie aanpak leegstand voor te bereiden kan wat ons betreft geen kwaad, evenals het aan de raad voorleggen van die beleidsnotitie. De zorg zat 'm in hoe het gepresenteerd werd, alsof we nu dan toestemming zouden geven voor een soort verordening om de vrijheid van de ondernemers aan te tasten. Met het verzoek aan het college kunnen we instemmen, maar als het gaat om een juridisch instrumentarium denk ik aan een verordening en dat soort dingen; dan kunnen we daar niet mee instemmen. Mevrouw Kortekaas had het zojuist over een VNG-template of -verordening. Dat is iets anders dan beleid maken. Ik wil dit daarom nog scherp hebben: het gaat hier toch om een verzoek om beleid te maken? Klopt dat?

De **voorzitter**: Stelt u deze vraag aan het college of aan de indieners van de motie?

Mevrouw **Mieremet** (D66): Die vraag stel ik aan het college: ziet ook het college het zo dat dit een beleidsnotitie is en niet een verordening?

De **voorzitter**: Misschien is dat ook een vraag aan de indieners.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Ook, ja.

De **voorzitter**: Misschien kan mevrouw Kortekaas hier kort antwoord op geven.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Oké, dat is ook goed.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Mevrouw Mieremet heeft gelijk: wij vragen gewoon een beleidsnotitie waarin je spelregels op zou kunnen stellen. Het zou kunnen dat je daar als raad en mogelijk als college consequenties aan zou kúnnen verbinden als er in de loop van de tijd een bepaalde noodzaak zou blijken te zijn. Maar laten we eerst beginnen met stap één. Dan gaan we kijken hoe we daar invulling aan gaan geven. Dus ja, dat is eigenlijk de bedoeling; dat heeft u goed gezien.

De **voorzitter**: De wethouder kan straks aangeven of hij dit ook zo ziet, maar de indiener van de motie is hier helder over.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Over amendement 338 hebben we onze mening al gegeven. Amendement 340 zullen wij ook steunen, ook gelet op het positieve advies van de wethouder. We zijn blij met de aanpassing van de motie. Ik ben niet per definitie tegen wat dwang als mensen panden laten verkrotten of bij leegstand. Of het nou leegstand van woningen is of leegstand van bedrijven, leegstand is gewoon onwenselijk. Het land is al zo klein en zo vol. We moeten daar dus gewoon op chargeren. Ik denk dat de route die nu gekozen wordt een zachtere beleidsmatige route is: je stelt gewoon regeltjes en je gaat in gesprek. Dat kun je op een later moment altijd nog aanscherpen via een verordening. Wij zullen deze motie dus steunen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Amendement 338 hebben we mede ingediend. Amendement 340 zullen we ook steunen. Ik wil het CDA een compliment geven voor motie 355. Volgens mij is het heel goed dat we daar meer inzicht in krijgen. Ik denk ook, een beetje vooruitlopend op het middel, dat het ook een manier kan zijn om optimalisatie in de Dobbewijk gerealiseerd te krijgen. Het is een stok achter de deur. Dat wil niet meteen zeggen dat je dat meteen gaat realiseren, maar er zijn een aantal plekken in de Dobbewijk … Bijvoorbeeld tegenover de sportfaciliteiten ligt een braakliggend terrein. Ik weet niet wie de eigenaar daarvan is, maar dat is al een tijdje zo. Volgens mij moet je daar als gemeente in ultimo iets tegen kunnen doen. Met de huidige regels kan dat niet. Om het efficiënter te kunnen maken, moet je de gemeente dus het instrumentarium geven om de Dobbewijk zo efficiënt mogelijk in te richten. Ik ben daar dus nu al voorstander van en ik dank de CDA-fractie voor dit voorstel.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder De Bruijn om te reageren op de enkele openstaande vraag van mevrouw Mieremet en op de gewijzigde motie. Daarvoor heeft hij 36 seconden, want er zijn nog andere agendapunten.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Wat de motie betreft: "Q1 2026 eruit halen geeft natuurlijk al een stuk meer lucht, maar ook als je een beleidsnotitie maakt, moet je daar daarna ook iets mee doen. Dat betekent dat we daar ook handjes voor nodig hebben en vanuit een beleidsnotitie volgt vaak ook een verordening.

De heer **Reinke** (VVD): U zegt dat er handjes voor nodig zijn. Betekent dit ook dat die handjes afgaan van de voor dit besluit begrote € 30.000?

Wethouder **De Bruijn**: Ik wil daar eigenlijk op terugkomen. Ik heb de handjes sowieso niet. Ik heb überhaupt de mensen niet, los van het budget. Als wij hier handjes voor willen, betekent dat meer budget. Dat moet ik dan aanvragen bij u als raad in de begroting voor 2026. Daar komt het op neer. Dat is de motivatie waarom ik de motie nog steeds ontraad: ik heb gewoon de mensen niet.

Wat de vraag van het CDA betreft: let op, bij de ROM worden geen bedrijven opgekocht; er worden alleen leegstaande bedrijventerreinen opgekocht. De insteek is altijd om in eerste instantie de Voorschotense ondernemers te verplaatsen. In het uitwerkingsplan moeten we ook kijken hoe we dat doen, maar in principe hebben onze eigen ondernemers daarbij voorrang.

De **voorzitter**: De vraag van mevrouw Mieremet staat nog open, wethouder. Niet? Heeft u daarop gereageerd? Oké, sorry, wethouder. Dan bent u klaar.

Wethouder **De Bruijn**: U ontlokt me meer seconden, hè?

De **voorzitter**: Dat klopt. Zijn alle vragen beantwoord? Dat is het geval. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over naar de stemmingen, eerst over de amendementen, dan over het al dan niet gewijzigde raadsvoorstel en tot slot over de gewijzigde motie.

In stemming komt amendement 338 van GroenLinks, de PvdA, de SP en D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt amendement 340 van het CDA en GroenLinks.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie 355 van het CDA en GroenLinks.

De gewijzigde motie wordt met een digitale stemming aangenomen met 17 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van de VVD ertegen heeft gestemd.

10. Achtste wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Voorschoten 2015 (raadsregistratienummer Z/25/099168/446374)

De **voorzitter**: De raad wordt voorgesteld om de huidige verordening aan te passen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Een maand geleden is Otto Schrage, oud-coördinator en drijvende kracht van de Stichting Leergeld, begraven in Voorschoten. Afgelopen dinsdag is het leven van Aeltsje Sierksma, oud-coördinator en drijvende kracht van de Cliëntenraad, herdacht. Beiden hebben zich jaren hardgemaakt voor ondersteuning aan inwoners die hulp kunnen gebruiken. Ook hier in de gemeenteraad mogen we hen dankbaar zijn dat ze in Voorschoten zoveel tijd en aandacht hebben geschonken aan de inwoners van Voorschoten. Otto en Aeltsje zouden plannen voor meer maatwerk in het sociaal domein hebben toegejuicht. De regelingen in het sociaal domein die we in Voorschoten hebben, zijn in de geest meestal niet streng, maar dan moeten de verordeningen wel tekstueel ruimte geven aan dat recht op maatwerk. Om Aeltsje te parafraseren: steun is geen gunst, maar een recht. Dat recht op maatwerk moeten we ook in deze

Wmo-verordening goed borgen. Bij de zevende wijziging van deze verordening hebben we gepleit voor een ruimere beschikbaarheid van scootmobielen. Toen is besloten om ruimte in te bouwen voor cliënten die een ander type scootmobiel dan een driewielscootmobiel nodig hebben. Helaas is deze wijziging in het huidige voorstel verdwenen. Vooral in het kader van het mogelijk maken van maatwerk - de wethouder heeft in de commissie aangegeven dat belangrijk te vinden - is het op z'n minst verwarrend dat deze maatwerkruimte in de verordening nu wat lijkt te verdwijnen. De toelichting in het raadsvoorstel geeft aan dat het betreffende artikel wordt aangepast omdat alleen driewielscootmobielen worden vergoed. Om die reden dien ik amendement 335 in, mede namens de PvdA, de SP en D66. Het amendement luidt:

"Amendement 335.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 3 juli 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/099168/446374 d.d. 20 mei 2025,

constaterende dat:

a. *het college aan heeft gegeven beleidsruimte te zien in afwijking van de voorgestelde wijziging van de verordening, maar de voorliggende verordening desalniettemin de basis vormt voor uitvoering van het Wmo-beleid;*
b. *maatwerk voor Wmo-voorzieningen mogelijk moet zijn;*

overwegende dat:

c. *de zorgvuldigheid van de uitvoering van de Wmo niet gehinderd mag worden door de verordening;*
d. *burgers toegang moeten blijven houden tot noodzakelijke voorzieningen;*
e. *de mogelijkheid dient te blijven om in individuele gevallen af te wijken van algemene richtlijnen rond materiële ondersteuning, als daartoe voldoende aanleiding is;*
f. *noodzakelijkheid van een maatwerkvoorziening leidend moet zijn, niet de periode waar deze nodig voor is, noch of er sprake is van een onomkeerbare beperking;*
g. *met de voorgestelde aanpassing in artikel 10.2, lid 3 de mogelijkheden voor maatwerk worden beperkt;*
h. *in bepaalde gevallen driewielscootmobielen niet volstaan in de behoefte;*

Besluit:

de ontwerpverordening als volgt te wijzigen:

1/ De voorgenomen doorhaling in artikel 10.2 lid 3, zijnde 'tenzij een ander type scootmobiel noodzakelijk blijkt te zijn,' te herstellen, waardoor het artikel 10.2, lid 3 gaat luiden: 'Voor individuele scootmobielen worden in principe driewielscootmobielen verstrekt, tenzij een ander type scootmobiel noodzakelijk blijkt te zijn.'"

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Mijn betoog sluit een beetje aan bij het betoog van mijn voorganger; ik denk dat dat niet verrassend is. Professionals in het sociaal domein, ook binnen de Wmo, worden dagelijks geconfronteerd met complexe situaties: ze moeten niet alleen doen wat werkt of wat het meest passend is, maar ook wat wettelijk is toegestaan. Daar wringt het soms. De nadruk ligt vaak op rechtmatigheid: klopt het juridisch besluit en voldoet het aan de regels? Maar de bedoeling van de Wmo is niet om vooral nee te zeggen, maar om inwoners te ondersteunen, zodat ze zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven meedoen in de samenleving. Die opdracht vraagt maatwerk: kijken naar de inwoner. Natuurlijk moet er van rechtmatigheid sprake zijn, maar die rechtmatigheid moet wel doelmatig zijn: doordachte ondersteuning die aansluit bij de situatie, de behoeften en de mogelijkheden van die inwoner. Als dat dan een scootmobiel is met vier wielen, dan is dat een scootmobiel met vier wielen. Want als iemand niet veilig de straat op durft met een wel toegekend exemplaar met drie wielen, voldoen we gewoon niet aan de opdracht van de Wmo. Dan leveren we iets wat technisch klopt, maar wat feitelijk tekortschiet. Vandaar dat wij samen met GroenLinks, de PvdA en de SP zojuist amendement 335 hebben ingediend. Natuurlijk gaat het ons niet alleen om de scootmobiel. Het gaat ons ook om een aantal principes die hieraan ten grondslag liggen. Het gaat ons erom dat we onze consulenten het vertrouwen geven om maatwerk te leveren en dat we in Voorschoten kunnen aansluiten bij de ondersteuningsbehoeften van

inwoners, zodat ze zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen. Het gaat ons ook om het principe dat wij als D66 onderdeel zijn van de oppositie, maar geen voorstellen doen om gewoon tegen de coalitie te "rellen", zoals dat in veel gemeenten wél het geval is. Wij kijken binnen onze partij altijd naar elk voorstel, ongeacht welke partij het voorstel inbrengt, en we wegen af of het voorstel daadwerkelijk bijdraagt aan een duidelijker stuk of een betere situatie in Voorschoten. In alle eerlijkheid is het binnen het sociaal domein de afgelopen tijd wel wat teleurstellend dat vrijwel elk voorstel dat we vanuit de oppositie doen al weggestemd wordt voordat het überhaupt is toegestuurd en voorligt. Dat vind ik jammer; dat wil ik vandaag toch even uitspreken.

Tot slot motie 354 over het ontzien van jonge mantelzorgers. Die kwam bij ons wat laat binnen. We vinden de motie interessant en we zijn voornemens om die te steunen.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Over dit onderwerp kan ik kort zijn, niet alleen vanwege de beperkte spreektijd die er nog is. De VVD-fractie kan zich goed vinden in het voorliggende besluit. Het had wat ons betreft ook een hamerstuk kunnen zijn. Het beter laten aansluiten bij de dagelijkse uitvoeringspraktijk en het verduidelijken van het begrip "eigen kracht en probleemoplossend vermogen van inwoners" geeft duidelijkheid. In de commissie is al uitgebreid gesproken over een aantal vraagstukken op het gebied van maatwerk. Uit de beantwoording van de wethouder blijkt duidelijk dat er nog altijd waarborgen zijn, waarbij consulenten zelf keuzes kunnen maken. Wat ons betreft is deze verordening daarom een stap in de juiste richting, gericht op maatwerk, efficiency en het stimuleren van zelfstandigheid.

De vorige spreker sprak zojuist over het beoordelen van amendementen vanuit de oppositie. Wij hebben het amendement natuurlijk aandachtig gelezen. We zijn daarom ook benieuwd wat de wethouder daarvan vindt voordat wij daarover een oordeel kunnen geven. Ook ten aanzien van de aangekondigde motie zijn we benieuwd naar het oordeel van de wethouder.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Vanavond vragen we aandacht voor een groep mensen die vaak onzichtbaar maar wel heel belangrijk zijn. Mevrouw Wijnen refereerde er al aan: jonge mantelzorgers. Dit zijn kinderen en jongeren die thuis zorgen voor een oudere broer of zus met een ziekte of beperking. Ik spreek daarbij uit ervaring. Het is mooi dat ik dit heb kunnen doen voor mijn gehandicapte zusje: na school mijn zus uit het busje opvangen als mijn ouders aan het werk waren, drinken geven, meehelpen met naar het toilet gaan. Ik en veel andere kinderen hebben dit gedaan of doen dit vanwege hun verantwoordelijkheidsgevoel en omdat ze graag willen helpen. Maar er zijn kinderen die veel meer moeten doen; dat is soms ook veel structureler van aard. Ook in Voorschoten vallen zij officieel onder de regels van de mantelzorg, want bij het aanvragen van de hulp via de Wmo kijkt de gemeente ook of het kan worden opgelost met hulp uit het gezin. Daar gaat het wat ons betreft een beetje mis, want ook kinderen en jongeren worden meegeteld als deel van het huishouden. Dat betekent dat bij het beoordelen van de hulpvraag ook wordt gekeken of een kind het zelf kan doen. Dat vinden wij niet goed. Kinderen moeten kind kunnen zijn, moeten kunnen sporten, afspreken met vriendjes en hun school kunnen afmaken. Natuurlijk mogen kinderen ook helpen in huis. Dat hoort erbij, maar de verantwoordelijkheid voor de zorg mag niet op hun schouders gelegd worden, zeker niet structureel. We zien in onderzoeken dat jongeren die langdurig zorg verlenen, daar last van kunnen krijgen. Ze vinden het moeilijker om grenzen aan te geven en krijgen sneller stress of mentale klachten. Dat is begrijpelijk, want zij dragen een last die eigenlijk niet voor kinderen bedoeld is. In het Kinderrechtenverdrag staat dat bij elke beslissing over kinderen het belang van het kind op de eerste plaats moet komen, ook in ons gemeentelijk beleid. De motie die we vanavond indienen, is een direct en belangrijk gevolg van het werk van ons burgercommissielid, Rachèl van Hellemondt, die dit onderwerp in de commissie M&S inbracht. Rachèl verdient daar alle lof voor. Dankzij haar inzet kunnen we vandaag met deze motie een nieuwe stap zetten. De motie bevat twee heldere verzoeken aan het college: zeg als gemeente duidelijk dat we kinderen en jongeren niet willen meewegen bij het bepalen of iemand hulp of een maatwerkvoorziening krijgt, onderzoek hoe we dit beter kunnen regelen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en leg dat voorstel vervolgens voor aan de raad. Zo zorgen we er in mijn beleving voor dat kinderen en jongeren in Voorschoten de ruimte krijgen om te kunnen groeien, zich te kunnen ontwikkelen en mee te doen. Dat is goed voor hen en uiteindelijk ook voor onze samenleving. De motie, die mede wordt ingediend door GroenLinks, luidt:

"Motie 354.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 3 juli,

constaterende dat:

a. *in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Voorschoten 2015 onder mantelzorgers wordt verstaan: 'Mantelzorger: iemand die langdurige zorg verleent die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.';*
b. *kinderen en jongeren dus ook binnen de reikwijdte van die definitie vallen: de zogenoemde jonge mantelzorgers;*
c. *bij de beoordeling door de gemeente Voorschoten van de aanspraak op een maatwerkvoorziening wordt gekeken of 'het probleem' niet kan worden weggenomen of verminderd met mantelzorg;*
d. *uit de beantwoording van de technische vragen 786 blijkt dat met gebruikelijke zorg en gebruikelijke hulp hetzelfde wordt bedoeld;*
e. *gebruikelijke hulp in de verordening wordt gedefinieerd als: 'De normale, dagelijkse zorg/ondersteuning die alle meerderjarige leden van een leefeenheid geacht worden elkaar onderling te bieden, omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden';*
f. *bij de beoordeling van de mogelijkheden van de leefeenheid ook kinderen en jongeren worden meegewogen; zie antwoord technische vragen 786. Dit betreft volgens het college alleen leeftijdsadequate taken die binnen het normale gezinsfunctioneren vallen;*
g. *in artikel 2.1.3 van de Wmo 2015 staat dat de gemeente in de verordening moet bepalen: 'op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt';*
h. *in de toelichting van dat artikel staat: 'In de verordening zal de gemeente aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader moeten afbakenen in welke gevallen iemand voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt';*

overwegende dat:

i. *alle kinderen en jongeren gelijke kansen verdienen en het geen verschil mag maken of hun ouders of anderen gezinsleden ziek zijn en/of een beperking hebben als het gaat om sporten, vrije tijd en het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk;*
j. *kinderen moeten kind kunnen zijn en kinderen en jongeren hebben het recht om hun opleiding te kunnen voltooien en op hun niveau onderwijs te kunnen volgen (zie: Manifest Jonge Mantelzorgers Amsterdam: Manifest_Jonge_Mantelzorgers.pdf);*
k. *het stimuleren van het omzien naar en het zorgen voor gezinsleden en het doen van leeftijdsadequate huishoudelijke taken op zichzelf nastrevenswaardig kan zijn, mits er een balans is tussen zorg- en huishoudelijke taken en de eigen levens- en ontwikkelingsbehoeften;*
l. *kinderen en jongeren die voor langere tijd (zorg)taken uitvoeren die van wezenlijk belang zijn en geassocieerd worden met het verantwoordelijkheidsniveau van ouders c.q. volwassenen, later vaak meer moeite hebben met het aangaan van relaties, meer moeite hebben met het aangeven van grenzen en vaker last hebben van angstgevoelens en mentale problemen;*
m. *bij maatregelen van de (lokale) overheid het belang van de kinderen de eerste overweging dient te zijn (Belang van het kind - Artikel 3 Kinderrechtenverdrag) en het gemeentebeleid ook in overeenstemming met de andere bepalingen van het Kinderrechtenverdrag dient te worden uitgevoerd;*
n. *het meerekenen van kinderen bij de indicatie van zorg- of maatwerkvoorzieningen niet in het belang is van kinderen en jongeren;*

spreekt uit dat het indiceren van zorg en hulp en het toekennen van een maatwerkvoorziening niet afhankelijk mogen zijn van de inzet van kinderen en jongeren;

verzoekt het college om in kaart te brengen op welke wijze de verordening aangepast kan worden zodat kinderen en jongeren ontzien worden en hierover een voorstel aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. De vorige sprekers hebben al voldoende gezegd over het sociaal domein en de voorliggende verordening. Er zijn een amendement en een motie ingediend. Ik ben heel benieuwd naar de reactie van de wethouder. Beide onderwerpen gaan mij zeer nauw aan het hart.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Het CDA heeft in de commissie aangegeven het voorstel te steunen, mede gezien de positieve grondhouding van de Adviesraad Sociaal Domein ten aanzien van dit voorstel. We zien uit naar de reactie van de wethouder op het amendement en de motie.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Mijn fractie heeft het door GroenLinks ingediende amendement medeondertekend, omdat wij merken dat er ruimte moet zijn om af te kunnen wijken. Natuurlijk is een driewielscootmobiel over het algemeen prima, maar tegelijkertijd is dat niet voor iedereen zo. Als je dan zo hard in de verordening schrijft dat het een driewiels moet zijn en niet anders, krijg je dus problemen omdat het misgaat. Dat is precies de reden waarom wij een klein beetje flexibiliteit in de tekst willen opnemen om ervoor te zorgen dat de Wmo doet waarvoor die bedoeld is. Dat is in dit geval: ervoor zorgen dat de mensen de voorzieningen krijgen die ze nodig hebben.

Dan de jonge mantelzorgers; ik heb er thuis ook één. Het is heel goed dat de motie op deze manier wordt ingestoken. In de commissie ging het nog een beetje over de vraag of het wel handig was om spandoeken op te hangen voor de Week van de Jonge Mantelzorger. Dat vond ik wat minder handig, want dat geeft eigenlijk de suggestie dat juist het aandacht vragen voor jonge mantelzorgers niet goed was. Wat wel heel goed is, is wat nu in het dictum van de motie staat, namelijk dat het nooit de bedoeling is dat de mantelzorg voor iemand wordt afgewenteld op kinderen en dat erop gerekend wordt dat die kinderen bijdragen aan die taak. Natuurlijk hebben kinderen thuis een taak, zoals meneer Posthuma zei, maar dat wil niet zeggen dat de zorg die de gemeente levert minder wordt omdat er wordt gerekend op de inzet van het kind.

De **voorzitter**: Ik verzoek wethouder Schokker om in 30 seconden alles te beantwoorden en te reageren. U kunt het!

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Laat ik dan heel snel beginnen. Dank voor het amendement en de motie. Ik begrijp de zorgen die er leven. Die voel ik ook mee. Er komen ook voorbeelden uit de privésituaties. Ik begrijp die zorgen dus heel goed. Het amendement gaat over de driewielscooter. Op basis van de praktijkervaringen in de afgelopen jaren komt het vrijwel niet voor dat iets anders dan een driewielscooter nodig is. De driewielscooter voorziet hier dus in. We willen echt een verduidelijking in de verordening om geen onnodige discussies over dit onderwerp te hebben. Door de formulering te vereenvoudigen wordt de uitvoering gestroomlijnd en kunnen de discussies zich richten op de daadwerkelijke ondersteuning, want het gaat erom dat via de Wmo in de mobiliteitsbehoefte wordt voorzien. Daarbij blijven er altijd drie mogelijkheden voor een uitzondering: er is maatwerk mogelijk, er is een hardheidsclausule en er staat de term "in principe". Dat is dus ruim voldoende. Daarom ontraadt het college dit amendement.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik hoor de wethouder zeggen dat in de praktijk nu meestal een driewielscootmobiel wordt verstrekt. Ik zou zeggen dat dat de huidige verordening eigenlijk ondersteunt: de vermelding van een ander type scootmobiel is niet echt een belemmering voor de praktijk. Ziet de wethouder de huidige verordening nu dan echt als een probleem?

Wethouder **Schokker**: Ik heb net aangegeven dat we eigenlijk alleen die driewielscooter willen opnemen om onnodige discussies te voorkomen. In gevallen waarin het echt noodzakelijk is, is die mogelijkheid er gewoon in de nieuwe verordening. In de afgelopen jaren is er vrijwel geen geval geweest waarin een vierwielscooter noodzakelijk was. We kijken naar de mobiliteitsbehoefte. Dit wordt vanuit de praktijk nadrukkelijk ondersteund.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Op zich kan ik de wethouder redelijk volgen. Het probleem is onder andere dat ook in de toelichting wordt aangegeven dat alleen een driewielscooter vergoed wordt. Dat sluit een aantal deuren en dat is een belangrijke reden om dit verzoek in te dienen. Ik denk dat de wethouder op deze manier zijn eigen ruimte een beetje te beperkt maakt. Dat is een belangrijke overweging om de motie te handhaven.

Wethouder **Schokker**: Zoals ik zojuist aangaf, blijven er drie mogelijkheden. Er staat "in principe". Dat staat al in de formulering en dat is een afwijking. Er blijft een hardheidsclausule en er is maatwerk. Er zijn dus mogelijkheden om af te wijken indien de situatie dat vereist.

Ook de motie over de jonge mantelzorgers willen we als college ontraden. De geest van de motie is natuurlijk heel positief en die ondersteunen we volledig, maar in de huidige Wmo-verordening is in de geest van de Wmo al duidelijk aangegeven dat er in het kader van de Wmo rekening mee wordt gehouden dat er geen beroep wordt gedaan op jonge mantelzorgers. Er is gebruikelijke hulp en zogenaamde bovengebruikelijke hulp. Mantelzorgers vallen onder die bovengebruikelijke hulp. Jonge mantelzorgers hoeven daar niet in te voorzien. Daar hoeft u zich dus geen zorgen over te maken, want dit vindt al plaats via de huidige verordening. Het is dus niet nodig om daar een onderzoek naar te doen, want het is in de huidige verordening al duidelijk geborgd.

De **voorzitter**: Ik kijk rond. Zijn alle vragen van de raad beantwoord? Meneer Posthuma, heeft u een openstaande vraag of een interruptie?

De heer **Posthuma** (PvdA): Een interruptie.

De **voorzitter**: U heeft nog 26 seconden. Dit is een hele mooie oefening in het stellen van scherpe vragen.

De heer **Posthuma** (PvdA): De wethouder zegt dat het in de verordening terugkomt, maar in de beantwoording van de verschillende technische vragen - dat is nummer 786 - ziet u dat daar ruimte voor is en dat het noodzakelijk is om heel helder neer te zetten dat die bevestiging er moet komen. Ik begrijp dus niet zo goed dat u alleen verwijst naar de verordening, want volgens mij is die blijkens de antwoorden op die technische vragen nog onvoldoende.

Wethouder **Schokker**: Op drie plekken is hier nadrukkelijk aandacht voor. In de Verordening definitie gebruikelijke hulp staat in artikel 1.1j. Daar gaat het om bovengebruikelijke hulp. Dat wordt gedefinieerd, maar dat is dus de rest. Zoals ik zojuist heb aangegeven, vallen jonge mantelzorgers niet onder bovengebruikelijke hulp. De definitie van "mantelzorgers" gaat ook per definitie uit van bovengebruikelijke hulp; dat staat in artikel 1.1v. Dan is er ook nog een beoordeling eigen kracht in artikel 7, zeg ik uit mijn hoofd. Ook daar wordt dit gespecificeerd. Op die drie plekken staat het dus al in de verordening.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, u heeft geen spreektijd meer. Dat is wel een beetje ingewikkeld, want we hebben daar afspraken over met elkaar. Ik ga het dus niet doen. Zijn alle vragen van de raad beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben vernomen dat in de praktijk andere soorten scootmobielen dan driewielscootmobielen best populair zijn. Dat zal onder andere te maken hebben met het feit dat ze wat stabieler zijn. Dat wil niet altijd zeggen dat ze noodzakelijk zijn; dat geef ik toe, maar voor mensen die via de Wmo recht hebben op een scootmobiel, mogelijk ook een andere scootmobiel, moet die optie leesbaar zijn in de verordening. Om die reden is het belangrijk dat de oorspronkelijke tekst niet verdwijnt.

Het was al duidelijk dat we motie 354 van harte mede hebben ingediend.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Gehoord de beantwoording van de wethouder zullen wij zowel het amendement als de motie niet steunen, omdat de verordening al antwoord geeft op de vragen die gesteld zijn.

De **voorzitter**: Er zijn geen aanvullende vragen gesteld. Met uw goedvinden gaan we dus over naar de besluitvorming.

In stemming komt amendement 335 van GroenLinks, de PvdA, de SP en D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 10 tegen 11 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks, de PvdA en de SP en mevrouw Persoon van Voorschoten Lokaal ervoor hebben gestemd en de fracties van het CDA en de VVD en de overige leden van de fractie van Voorschoten Lokaal ertegen hebben gestemd.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 15 tegen 6 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP ertegen hebben gestemd en de fracties van het CDA, D66, Voorschoten Lokaal en de VVD ervoor hebben gestemd.

In stemming komt motie 354 van de PvdA en GroenLinks.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik ga tegenstemmen op basis van de beantwoording van de wethouder, die aangeeft dat dit probleem wordt voorzien en dat de jonge mantelzorgers geen druk en geen taken krijgen, maar ik vind het wel heel fijn dat de motie is ingediend om hier extra aandacht aan te besteden. De wethouder heeft goed beantwoord. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat dit goed gaat komen.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met 11 tegen 10 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks, de PvdA en de SP en mevrouw Persoon en de heer Van den Ende van Voorschoten Lokaal ervoor hebben gestemd en de fracties van het CDA en de VVD en de overige leden van de fractie van Voorschoten Lokaal ertegen hebben gestemd.

11. Goedkeuring conceptstatuten Stichting Voorschotense openbare school (raadsregistratienummer Z/24/092832/440473)

De **voorzitter**: De statuten van Stichting VOS worden aangepast en in lijn gebracht met de wet. Volgens de wet hoeven de begroting en jaarrekening van de stichting niet meer ter goedkeuring aan de raad te worden voorgelegd. Voorafgaand aan deze statutenwijziging is wel goedkeuring van de raad nodig. Meneer Van Oostrum, let op uw spreektijd. U heeft nog 49 seconden.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ik hou het heel kort. In de commissie hebben we gesproken over de overheersende invloed die de gemeenteraad heeft in de raad van toezicht op grond van de Wet op het primair onderwijs. Het CDA heeft voorgesteld om de raad het recht te geven een bindende voordracht te doen ten aanzien van een van de leden in de raad van toezicht. Daarvoor hebben we geen draagvlak gevoeld bij de commissie en bij de wethouder. We hebben desondanks nog een vraag: welke invloed of overheersende invloed zou de raad nog wel kunnen hebben, gegeven het voorliggende voorstel? We zien uit naar de beantwoording van onze vraag.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Elst, ik wil u verzoeken om zeer kort en bondig te antwoorden.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het antwoord op de vraag van de heer Van Oostrum is als volgt. In goed overleg met de directie van de VOS is van haar kant het volgende aangeboden. Dat is informeel; het voorstel is nadrukkelijk niet om toch de statuten te veranderen, want dan zijn we tot in december daar weer mee bezig. De school is bereid om, mocht zich een vacature bij de raad van toezicht voordoen, die dan ter informatie naar de raad te sturen. Mocht er in uw netwerk een geschikte kandidaat zijn, dan kunt u die voorstellen om daar te solliciteren. Dat is een toezegging die ik namens de school kan doen.

De **voorzitter**: Helder, dank. Meneer Van Oostrum, is daarmee de vraag beantwoord? U heeft nog acht seconden.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ja, de vraag is beantwoord. Dank voor de toezegging. Fijn.

De **voorzitter**: Helder. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over naar de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

12. Zienswijze begroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/25/98707/446849)

De **voorzitter**: Gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet verplicht om passende jeugdhulp in te kopen. Voorschoten doet dit sinds 2024 via de Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland. De organisatie heeft de begroting aan de raad voorgelegd. De raad beslist vanavond over de zienswijze. Dit is in de commissie ooit als bespreekstuk geagendeerd, maar ik constateer dat er nu geen behoefte is om hierover het woord te voeren. Dan gaan we met uw goedvinden direct over naar de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

13. Benoeming voorzitter Rekenkamer (raadsregistratienummer Z/25/101484/453631)

De **voorzitter**: Wegens het aangekondigde ontslag van de huidige voorzitter van de Rekenkamer, de heer Dolf Kamermans, heeft werving voor een nieuwe voorzitter plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om mevrouw Annette Corzilius te benoemen tot voorzitter van de Rekenkamer per 1 september 2025. Heeft iemand behoefte aan beraadslaging? Omdat het over een persoon gaat, moeten we dan verder vergaderen met de deuren dicht. Er is geen behoefte aan beraadslaging. Dan gaan we stemmen, uiteraard per briefje, want het gaat over een persoon. De stembriefjes worden rondgedeeld. Met uw goedvinden zijn de waarnemend griffier en ondergetekende het stembureau. Als u het daar niet mee eens bent, hoor ik dat graag.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag van de stemming is als volgt. Er zijn 21 geldige stemmen uitgebracht, een paar met hele mooie smileys; complimenten voor de tekenkunsten. Er zijn 21 stemmen uitgebracht op de voorgedragen kandidaat. Daarmee is mevrouw Annette Corzilius per 1 september benoemd tot voorzitter van de Rekenkamer. We danken daarmee tegelijk de heer Kamermans voor zijn inzet voor de Rekenkamer in de afgelopen acht jaar.

(Geroffel op de tafels)

14. Voorbereiden AB vergadering Hecht 9 juli 2025

De **voorzitter**: De annotatie is rondgestuurd. Wenst iemand hierover het woord te voeren om de wethouder dingen mee te geven? Dat is niet het geval. Dan is ook dit agendapunt afgesloten.

15. Overig

Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

16. Sluiting

De **voorzitter**: Het is 23.57 uur, dus nog net 3 juli. Ik dank u voor deze mooie avond. Wel thuis en slaap lekker strakjes.

De voorzitter sluit om 23.57 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 1 oktober 2025.

De griffier,

Ondertekend door Eric Krijgsman
op 02-10-2025

Drs. E. Krijgsman

De voorzitter,

Ondertekend door Nadine Stemerdink
op 03-10-2025

Drs. N. Stemerdink